

LEGE Nr. 200 din 25 mai 2004

privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România

Text în vigoare începând cu data de 2 iulie 2016

REALIZATOR: COMPANIA DE INFORMATICĂ NEAMȚ

Text actualizat prin produsul informatic legislativ LEX EXPERT în baza actelor normative modificatoare, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la 22 iunie 2016.

Act de bază

#B: Legea nr. 200/2004

Acte modificatoare

#M1: Hotărârea Guvernului nr. 1921/2004

#M2: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 86/2006

#M3: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2007

#M4: Legea nr. 117/2008

#M5: Legea nr. 265/2008

#M6: Legea nr. 94/2009, abrogată prin [Legea nr. 149/2012](#)

#M7: Legea nr. 222/2010

#M8: Legea nr. 9/2011

#M9: Legea nr. 125/2012

#M10: Ordonanța Guvernului nr. 43/2015

#M11: Legea nr. 74/2016

#M12: Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2016

Modificările și completările efectuate prin actele normative enumerate mai sus sunt scrise cu font italic. În fața fiecărei modificări sau completări este indicat actul normativ care a efectuat modificarea sau completarea respectivă, în forma **#M1**, **#M2** etc.

#B

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

#M8

ART. 1

(1) Prevederile prezentei legi se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, denumită în continuare U.E., al Spațiului Economic European, denumit în continuare S.E.E., sau al Confederației Elvețiene care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată de legea română.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică, de asemenea, pentru atestarea de către autoritățile române competente a unui titlu oficial de calificare român, eventual completat cu o experiență profesională sau cu o formare reglementată, în vederea accesului ori exercitării unei profesii reglementate într-un stat membru al U.E., al S.E.E. sau în Confederația Elvețiană.

#M3

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică în cazul profesiilor de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (4) și (5), precum și a activităților prevăzute în [anexa nr. 1](#).

(4) Regimul general de recunoaștere prevăzut de dispozițiile prezentei legi se aplică profesiilor de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect, în situațiile în care solicitantul nu întrunește, dintr-un motiv specific și excepțional, condițiile pentru aplicarea procedurii de recunoaștere automată, după cum urmează:

a) pentru medicii care au o formare de bază, medicii specialiști, asistenții medicali generaliști, medicii dentiști, medicii dentiști specialiști, medicii veterinari, moașele, farmaciștii și arhitecții, în cazul în care solicitantul nu îndeplinește condițiile de practică profesională efectivă și legală prevăzute de lege, pentru a beneficia de drepturi câștigate;

#M11

b) pentru arhitecți, în cazul în care solicitantul este titularul unei calificări care nu este prevăzută în [Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 184/2001](#) privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, aprobate prin [Hotărârea Guvernului nr. 932/2010](#), cu modificările ulterioare;

#M3

c) pentru medicii, asistenții medicali generaliști, medicii dentiști, medicii veterinari, moașele, farmaciștii și arhitecții titulari ai unui titlu de calificare specializată, dobândit ulterior formării profesionale care conduce la obținerea unui titlu de calificare recunoscut automat; sistemul general de recunoaștere a calificărilor profesionale se aplică fără a se aduce atingere prevederilor privind drepturile câștigate și exclusiv în scopul recunoașterii specializării în cauză;

d) pentru asistenții medicali generaliști și asistenții medicali specializați, titulari ai unui titlu de calificare specializată, dobândit ulterior formării profesionale ce conduce la obținerea unui titlu de calificare recunoscut automat, atunci când solicitantul dorește să fie recunoscut în România, unde activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de asistenți medicali specializați fără formare profesională de asistent medical generalist;

e) pentru asistenții medicali specializați fără formare profesională de asistent medical generalist, în cazul în care solicitantul dorește să fie recunoscut în România, unde activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de asistenți medicali generaliști, de asistenți medicali specializați fără formare profesională de asistent medical generalist sau de asistenți medicali specializați, titulari ai unui titlu de calificare specializată, dobândit ulterior unei formări profesionale ce conduce la obținerea titlurilor de calificare de asistent medical generalist recunoscute automat.

(5) Prevederile prezentei legi se aplică cetățenilor prevăzuți la alin. (1) și în situația în care sunt titulari ai unui titlu de calificare obținut pe teritoriul unui stat terț, dacă titularul său are o experiență profesională în profesia în cauză de 3 ani pe teritoriul statului membru unde a obținut recunoașterea calificărilor profesionale și dorește să exercite în România o profesie reglementată.

#M10

(6) Regimul general de recunoaștere prevăzut de dispozițiile prezentei legi se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite, dintr-un motiv specific și excepțional, condițiile prevăzute de [cap. IV³](#) pentru recunoașterea automată a experienței profesionale.

(7) Prezenta lege stabilește norme referitoare la accesul parțial la o profesie reglementată și recunoașterea stagiilor profesionale desfășurate într-un alt stat membru.

(8) Prezenta lege se aplică tuturor cetățenilor prevăzuți la alin. (1) care au urmat un stagiul profesional în afara statului membru de origine.

#B

ART. 2

(1) Activitatea profesională reglementată reprezintă activitatea profesională pentru care accesul sau exercitarea în România este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care să ateste nivelul de formare profesională.

(2) Sunt considerate activități profesionale reglementate activitățile exercitate cu titlu profesional, dacă utilizarea unui astfel de titlu este rezervată doar titularilor unor documente care atestă nivelul de formare profesională.

(3) Sunt considerate, de asemenea, activități profesionale reglementate activitățile desfășurate de membrii unei organizații profesionale, dacă organizația respectivă:

- a) are ca obiectiv fundamental promovarea și menținerea unui nivel ridicat într-un anumit domeniu profesional;
- b) este recunoscută prin legea română în vederea realizării acestui obiectiv;
- c) eliberează membrilor săi un document care atestă nivelul de formare profesională;
- d) impune membrilor săi respectarea unor reguli de conduită profesională elaborate de aceasta;
- e) conferă membrilor săi dreptul de a folosi un titlu profesional sau abrevierea acestuia și de a beneficia de un statut corespunzător nivelului de formare profesională.

#M4

ART. 3

(1) Profesia reglementată reprezintă activitatea sau ansamblul de activități profesionale reglementate conform legii române, care compun respectiva profesie în România.

(2) Lista profesiilor reglementate în România este prevăzută în [anexa nr. 2](#).

(3) Autoritatea competentă reprezintă orice autoritate sau instanță autorizată în mod special de un stat membru să elibereze ori să primească titluri de calificare sau alte documente ori informații, precum și să primească cereri și să ia decizii în legătură cu profesiile reglementate din aria lor de competență.

#M10

(4) Coordonatorul național prevăzut la [art. 37](#) comunică Comisiei Europene și statelor membre lista profesiilor reglementate și autoritățile competente corespunzătoare fiecăreia, prevăzute în [anexele nr. 2 și 3](#), activitățile specifice fiecărei profesii reglementate, lista formelor de educație și formare reglementate, precum și lista profesiilor prevăzute în [anexa nr. 8](#) pentru care furnizează o justificare specială în baza punctelor de vedere transmise de autoritățile competente. Coordonatorul național notifică Comisiei Europene, fără întârziere nejustificată, orice modificare a acestor liste.

(4¹) Coordonatorul național prevăzut la [art. 37](#) notifică, prin intermediul Sistemului de informare al Pieței interne, denumit în continuare IMI, Comisiei Europene actele normative adoptate în materie de eliberare a titlurilor de calificare în profesiile de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect; titlurile de calificare de arhitect se notifică și statelor membre. Notificarea include informații privind durata și conținutul programelor de formare.

(4²) Coordonatorul național prevăzut la [art. 37](#) notifică Comisiei Europene, până la data de 18 ianuarie 2016, măsurile adoptate pentru a se asigura, prin încurajarea dezvoltării profesionale continue, că profesioniștii care exercită profesiile de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect au

posibilitatea să își actualizeze cunoștințele, abilitățile și competențele pentru a-și exercita profesia în mod sigur și eficient, în pas cu dezvoltările din domeniul lor profesional.

(4³) Coordonatorul național precizat la [art. 37](#) și autoritățile competente prevăzute în [anexa nr. 3](#) examinează dacă cerințele legale care restricționează accesul liber la o profesie sau exercitarea acesteia pentru titularii unei anumite calificări profesionale, inclusiv utilizarea titlurilor profesionale și activitățile profesionale permise în temeiul acestor titluri, prevăzute ca "cerințe", sunt compatibile cu următoarele principii:

- a) cerințele nu trebuie să fie direct sau indirect discriminatorii pe bază de cetățenie ori reședință;
- b) cerințele trebuie să fie justificate prin motive imperative de interes general, definite la [art. 32](#) alin. (3);
- c) cerințele trebuie să fie adecvate pentru asigurarea îndeplinirii obiectivului urmărit și nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.

(4⁴) Până la data de 18 ianuarie 2016, coordonatorul național, prevăzut la [art. 37](#), transmite Comisiei Europene informații privind cerințele pe care intenționează să le păstreze și motivele pentru care autoritățile competente prevăzute în [anexa nr. 3](#) consideră că cerințele respective sunt conforme cu alin. (6). Coordonatorul național transmite Comisiei Europene, în termen de șase luni de la adoptarea măsurii, informații privind cerințele pe care autoritățile competente le introduc ulterior și motivele pentru care consideră că cerințele respective sunt conforme cu alin. (3).

(4⁵) Până la 18 ianuarie 2016 și apoi din doi în doi ani, coordonatorul național, prevăzut la [art. 37](#), prezintă, de asemenea, Comisiei un raport privind cerințele pe care le-a înlăturat sau le-a făcut mai puțin stricte. Coordonatorul național formulează, în termen de șase luni de la data primirii rapoartelor de la Comisia Europeană, observații cu privire la rapoartele transmise de celelalte state membre, în baza punctelor de vedere primite de la autoritățile competente din România.

#M4

(5) De la data aderării, coordonatorul național comunică Comisiei Europene și statelor membre lista profesiilor reglementate și autoritățile competente corespunzătoare fiecăreia.

#M10

(6) Autoritățile competente române pot participa, cu informarea prealabilă a coordonatorului național, prevăzut la [art. 37](#), la elaborarea unui cadru comun de formare, la nivelul statelor membre, care reprezintă un set comun de cunoștințe, abilități și competențe minimale necesare pentru exercitarea unei anumite profesii. Un cadru comun de formare realizat la nivelul statelor membre nu înlocuiește programele de formare naționale. În scopul accesului la această profesie autoritățile competente române conferă titlurilor de calificare profesională dobândite pe baza unui astfel de cadru același efect pe teritoriul României ca și titlurile de calificare pe care le eliberează statul român.

Un cadru comun de formare îndeplinește următoarele condiții:

- a) cadrul comun de formare permite mai multor profesioniști să circule dintr-un stat membru în altul;
- b) profesia la care se aplică cadrul comun de formare sau educația și formarea care conduc la aceasta sunt reglementate în cel puțin o treime din toate statele membre;
- c) setul comun de cunoștințe, abilități și competențe combină cunoștințele, abilitățile și competențele cerute în sistemele de educație și formare care se aplică în cel puțin o treime dintre statele membre; este irelevant dacă respectivele cunoștințe, abilități și competențe au fost dobândite în cadrul unui curs de formare generală într-o universitate sau o instituție de învățământ superior ori în cadrul unui curs de formare profesională;
- d) cadrul comun de formare se bazează pe nivelurile din Cadrul European al Calificărilor, astfel cum sunt definite în anexa II la Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții;
- e) profesia în cauză nu este acoperită de un alt cadru comun de formare și nici nu este vorba de profesiile reglementate sectorial de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect;
- f) cadrul comun de formare a fost elaborat în urma unei proceduri corespunzătoare transparente, inclusiv cu implicarea părților interesate relevante din statele membre în care profesia nu este reglementată;
- g) cadrul comun de formare permite resortisanților din orice stat membru să fie eligibili pentru obținerea calificării profesionale în temeiul unui astfel de cadru fără a fi obligați ca mai întâi să fie membri ai unei organizații profesionale sau să fie înregistrați la o astfel de organizație.

Organizațiile profesionale reprezentative de la nivelul Uniunii, precum și organizațiile profesionale naționale sau autoritățile competente din cel puțin o treime dintre statele membre pot prezenta Comisiei sugestii cu privire la cadrele comune de formare care satisfac condițiile specificate mai sus.

(7) Autoritățile competente române sunt exceptate de la obligația de a introduce pe teritoriul României cadrul comun de formare prevăzut la alin. (6) și de la obligația de a recunoaște automat calificările profesionale dobândite în temeiul respectivului cadru comun de formare atunci când este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

- a) în sistemul național de educație nu funcționează instituții de învățământ sau de formare care să ofere o astfel de formare pentru profesia în cauză;
- b) introducerea cadrului comun de formare ar afecta în mod negativ organizarea sistemului național de educație și de formare profesională;
- c) între cadrul comun de formare și formarea obligatorie pe teritoriul României există diferențe substanțiale, care ar atrage după sine riscuri grave la adresa ordinii publice, siguranței publice, sănătății publice sau a siguranței beneficiarilor serviciului ori a protecției mediului.

(8) În termen de șase luni de la intrarea în vigoare a actului delegat adoptat de Comisia Europeană pentru a stabili un cadru comun de formare pentru o profesie dată, coordonatorul național, prevăzut la [art. 37](#), notifică Comisiei și celorlalte state membre:

a) calificările naționale și, dacă este cazul, titlurile profesionale naționale care sunt conforme cu cadrul comun de formare; sau

b) orice recurgere la exceptarea prevăzută la alin. (7), împreună cu o justificare cu privire la care dintre condițiile prevăzute la alin. (6) au fost îndeplinite. În termen de trei luni, Comisia poate solicita clarificări suplimentare, în cazul în care consideră că autoritățile competente române nu au justificat sau au furnizat justificări insuficiente privind îndeplinirea uneia dintre aceste condiții. Autoritățile competente române răspund unei astfel de solicitări, prin coordonatorul național, în termen de trei luni.

(9) Cadrul comun de formare se aplică și specializărilor unei profesii, cu condiția ca aceste specializări să privească activitățile profesionale pentru care accesul și exercitarea sunt reglementate în statele membre, atunci când este vorba de profesiile reglementate sectorial de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect, care fac obiectul recunoașterii automate, însă nu și specializarea în cauză.

(10) Autoritățile competente române pot participa, cu informarea prealabilă a coordonatorului național, prevăzut la [art. 37](#), la elaborarea unui test comun de formare, la nivelul statelor membre, care reprezintă o probă de aptitudini standardizată, disponibilă în toate statele membre participante și rezervată deținătorilor unei anumite calificări profesionale. Reușita la un astfel de test conferă deținătorului unei calificări profesionale specifice dreptul să exercite profesia în orice stat membru interesat în aceleași condiții ca și titularii calificărilor profesionale dobândite în acel stat membru.

(11) Testul comun de formare îndeplinește următoarele condiții:

a) permite mai multor profesioniști să circule dintr-un stat membru în altul;

b) profesia la care se aplică testul comun de formare sau educația și formarea care conduc la aceasta sunt reglementate în cel puțin o treime dintre statele membre;

c) a fost elaborat în urma unei proceduri corespunzătoare transparente, inclusiv cu implicarea părților interesate relevante din statele membre în care profesia nu este reglementată;

d) permite resortisanților din orice stat membru să participe la acest test și la organizarea practică a acestor teste în statele membre fără a fi obligați ca mai întâi să fie membri ai unei organizații profesionale sau să fie înregistrați la o astfel de organizație.

(12) Organizațiile profesionale reprezentative de la nivelul Uniunii, precum și organizațiile profesionale naționale sau autoritățile competente din cel puțin o treime dintre statele membre pot prezenta Comisiei sugestii cu privire la testele comune de formare care îndeplinesc condițiile specificate la alin. (11).

(13) Autoritățile competente române sunt exceptate de la obligația de a organiza pe teritoriul României testul comun de formare prevăzut la alin. (11) și de la obligația de a recunoaște automat profesioniștii care au promovat testul comun de formare atunci când este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

a) profesia în cauză nu este reglementată pe teritoriul său;

b) conținutul testului comun de formare nu reduce suficient riscurile grave la adresa sănătății publice sau a siguranței beneficiarilor serviciului, care sunt relevante pe teritoriul său;

c) conținutul testului comun de formare ar reduce semnificativ atractivitatea accesului la profesie în raport cu cerințele naționale.

(14) În termen de șase luni de la intrarea în vigoare a actului delegat adoptat de Comisia Europeană pentru a stabili conținutul unui test comun de formare, autoritățile competente române notifică Comisiei și celorlalte state membre:

a) capacitatea disponibilă pentru organizarea unor astfel de teste; sau

b) orice recurgere la exceptarea prevăzută la alin. (13), împreună cu justificarea cu privire la care dintre condițiile prevăzute la alineatul respectiv au fost îndeplinite. În cazul în care, într-o perioadă de 3 luni de la notificare, Comisia Europeană solicită clarificări suplimentare privind nejustificarea ori justificarea insuficientă a exceptării prevăzută la alin. (13), autoritățile române competente au obligația de a răspunde acestei solicitări, în termen de 3 luni.

#M10

ART. 4

(1) Experiența profesională reprezintă exercitarea efectivă și legală, cu normă întreagă sau echivalent parțială, a unei profesii într-un stat membru al U.E., al S.E.E. și în Confederația Elvețiană.

(2) Prin director al unei întreprinderi se înțelege orice persoană care a exercitat, într-o întreprindere din domeniul profesional respectiv una din funcțiile de mai jos:

a) funcția de director al unei întreprinderi sau al unei sucursale;

b) funcția de administrator ori reprezentant al acționarului și/sau al proprietarului ori al directorului unei întreprinderi. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că această funcție implică o responsabilitate corespunzătoare celei a proprietarului sau a directorului reprezentat;

c) funcția de cadru superior cu sarcini de natură comercială și/sau tehnică și că a fost responsabil pentru unul ori mai multe servicii ale întreprinderii.

#M8

ART. 5

Formarea profesională reglementată reprezintă orice formare care, într-un stat membru al U.E., al S.E.E. sau în Confederația Elvețiană:

#B

a) este direct orientată spre exercitarea unei anumite profesii și constă într-un ciclu de studii de învățământ superior cu o durată minimă de 3 ani sau cu o durată echivalentă în învățământul fără frecvență, efectuat în cadrul unei universități sau în cadrul unei instituții de învățământ superior ori în cadrul unei alte instituții de nivel echivalent de pregătire și, eventual, completat cu o formare profesională, un stagiu profesional sau o practică profesională cerute pe lângă ciclul de studii superioare; structura și nivelul formării profesionale, ale stagiului profesional sau ale practicii profesionale trebuie să fie determinate de dispozițiile legale, de reglementare ori administrative ale statului membru în cauză sau să facă obiectul unui control ori al unui consimțământ din partea autorității desemnate în acest scop;

b) este orientată specific către exercitarea unei anumite profesii și constă într-un ciclu de studii completat eventual cu o formare profesională, stagiu profesional sau practică profesională, ale căror structură și nivel sunt determinate de dispozițiile legislative din statul membru de origine ori de proveniență sau care fac obiectul unui control ori al unei aprobări din partea unei autorități desemnate în conformitate cu legea statului membru de origine.

#M3

ART. 5¹

(1) Calificări profesionale reprezintă calificările atestate prin:

a) un titlu de calificare;

b) un atestat de competență care certifică o formare profesională care nu face obiectul unui certificat sau al unei diplome prevăzute la [art. 8](#), [14](#) și [15](#) ori al unui examen special fără formare prealabilă sau al exercitării cu normă întreagă a profesiei într-un stat membru pe o perioadă de 3 ani consecutivi sau pe o perioadă echivalentă cu normă redusă în decursul ultimilor 10 ani;

c) experiență profesională.

(2) Prin titlu de calificare se înțelege orice diplomă, certificat și alt titlu oficial de calificare eliberate de o autoritate a unui stat membru desemnată în temeiul actelor cu putere de lege și al actelor administrative ale respectivului stat membru și care certifică formarea profesională obținută cu preponderență în Uniunea Europeană.

(3) Este asimilat unui titlu de calificare orice titlu de formare eliberat de autoritățile unui alt stat decât statele membre, dacă titularul său posedă o experiență de 3 ani în profesia respectivă, dobândită pe teritoriul unui stat membru, care i-a recunoscut titlul de calificare, și certificată de acesta.

#M3

ART. 5²

(1) Platformele comune reprezintă un ansamblu de criterii de calificări profesionale capabile să compenseze diferențele semnificative constatate între cerințele de formare ale diferitelor state membre pentru o anumită profesie. Aceste diferențe semnificative se identifică prin compararea duratelor și conținutului formărilor în cel puțin două treimi dintre statele membre, incluzând toate statele membre care reglementează respectiva profesie. Diferențele de conținut al formării pot decurge din diferențe semnificative în ceea ce privește exercitarea activităților profesionale.

(2) Platformele comune definite la alin. (1) pot fi prezentate Comisiei Europene de către statele membre sau de către asociații ori organizații profesionale reprezentative la nivel național și european.

(3) Alin. (1) și (2) nu aduc atingere competenței autorităților române de a stabili calificările profesionale necesare pentru exercitarea profesiilor pe teritoriul lor, precum și conținutul și organizarea sistemelor de educație și formare profesională.

#M4

(4) În cazul în care criteriile stabilite într-o măsură adoptată în conformitate cu alin. (2) nu oferă garanțiile adecvate în ceea ce privește calificările profesionale, România informează în acest sens Comisia Europeană care, după caz, prezintă un proiect de măsuri conform procedurii stabilite la nivel comunitar.

#M8

ART. 6

În sensul prezentei legi, prin stat membru se înțelege orice stat membru al U.E., alte state membre ale S.E.E. și Confederația Elvețiană.

#B

CAPITOLUL II

Recunoașterea diplomelor de învățământ superior acordate pentru o perioadă de formare cu o durată de cel puțin 3 ani

#M8

ART. 7

Prevederile prezentului capitol se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene care dorește să exercite în România, în mod independent ori ca salariat, o profesie reglementată care necesită o diplomă de învățământ superior cu o durată de cel puțin 3 ani.

#B

ART. 8

(1) Diploma, în sensul prevederilor [art. 7](#), reprezintă orice document sau ansamblu de documente atestând nivelul de pregătire, care:

#M8

a) a fost eliberat de o autoritate competentă dintr-un stat membru al U.E., al S.E.E. sau din Confederația Elvețiană;

#M10

b) certifică faptul că titularul a încheiat cu succes un ciclu de studii postliceale cu o durată de cel puțin trei ani și cel mult patru ani sau cu o durată echivalentă cu frecvență parțială, care poate fi exprimată în plus printr-un număr echivalent de credite ECTS, în cadrul unei universități ori al unei instituții de învățământ superior sau în cadrul altei instituții de nivel echivalent, precum și, după caz, încheierea cu succes a formării profesionale necesare în plus față de respectivul ciclu de studii postliceale;

b¹) certifică faptul că titularul a încheiat cu succes un ciclu de studii post-secundare cu o durată de cel puțin patru ani sau cu o durată echivalentă cu frecvență parțială, care poate fi exprimată în plus printr-un număr echivalent de credite ECTS în cadrul unei universități ori al unei instituții de învățământ superior sau în cadrul altei instituții de nivel echivalent și, după caz, că a absolvit formarea profesională necesară în plus față de respectivul ciclu de studii post-secundare;

#M8

c) atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată ori pentru a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă pregătirea atestată prin documentele prevăzute a fost obținută cu preponderență în U.E., în S.E.E. sau în Confederația Elvețiană ori dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin 3 ani, atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.

(2) Sunt, de asemenea, considerate diplome orice documente acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o pregătire dobândită în cadrul U.E., S.E.E. sau în Confederația Elvețiană și sunt recunoscute de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celui prevăzut la alin. (1) și numai dacă conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.

#B

ART. 9

(1) În vederea accesului la o profesie reglementată sau a exercitării acesteia în România, sunt recunoscute, ca și diplomele prevăzute la [art. 8](#) eliberate în România, diplomele prevăzute la [art. 8](#) obținute într-un stat membru, care dau dreptul titularului să exercite aceeași profesie în statul membru de origine sau de proveniență.

(2) În vederea accesului la o profesie reglementată sau a exercitării acesteia în România, sunt recunoscute, de asemenea, ca și diplomele prevăzute la [art. 8](#) eliberate în România, toate diplomele reglementate la [art. 14](#) eliberate într-un stat membru, care dau titularului dreptul de a exercita această profesie în respectivul stat membru. Această dispoziție nu se aplică în cazul în care accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționată, în România, de absolvirea unui ciclu de studii de învățământ superior cu o durată mai mare de 4 ani.

(3) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România nu poate fi interzis dacă solicitantul face dovada că a exercitat cu normă întreagă această profesie timp de 2 ani în ultimii 10 ani într-un stat membru în care respectiva profesie nu este reglementată, dacă deține unul sau mai multe titluri de calificare profesională, în sensul prevederilor [art. 8](#) alin. (1) lit. b), acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, care atestă că s-a pregătit pentru exercitarea acestei profesii.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), autoritatea română competentă nu poate să ceară solicitantului să facă dovada celor 2 ani de experiență profesională în cazul în care titlul deținut de solicitant atestă o formare reglementată în sensul [art. 5](#) lit. a).

#M3

ART. 10 *** Abrogat

#M10

ART. 11

(1) Autoritatea română competentă poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească 3 ani sau să susțină o probă de aptitudine, în următoarele cazuri:

a) formarea pe care a urmat-o solicitantul acoperă discipline semnificativ diferite de cele cuprinse în titlul de calificare necesar în România.

Disciplinele semnificativ diferite reprezintă disciplinele a căror cunoaștere, abilități și competențe dobândite sunt esențiale pentru exercitarea profesiei și în cazul cărora formarea urmată de profesionist într-unul din statele prevăzute la [art. 1](#) alin. (1) prezintă diferențe importante, în ceea ce privește conținutul, în raport cu formarea necesară în România.

b) profesia reglementată în România cuprinde una sau mai multe activități profesionale reglementate care nu există în profesia similară în statul membru de origine al solicitantului, iar formarea care este necesară în România include discipline semnificativ diferite de cele cuprinse în atestatul de competență sau de titlul de calificare pe care îl posedă solicitantul.

(2) În cazul în care autoritățile competente preconizează să îi impună solicitantului finalizarea unui stagiu de adaptare sau promovarea unei probe de aptitudini, așa cum este definită la [art. 26](#), trebuie să verifice în prealabil, asigurând respectarea principiului proporționalității, dacă cunoștințele, abilitățile și competențele dobândite de solicitant în

decursul experienței sale profesionale ori prin învățare pe tot parcursul vieții, validată în mod formal în acest scop de un organism relevant, în orice stat membru sau într-o țară terță sunt de natură să acopere, total ori parțial, disciplinele semnificativ diferite definite la alin. (1). Învățarea pe tot parcursul vieții reprezintă toate formele de învățământ general, educație și formare profesională, educație nonformală și învățare informală urmate pe tot parcursul vieții, având ca rezultat o îmbunătățire a cunoștințelor, abilităților și competențelor, care pot include etica profesională.

(3) Prin excepție de la principiul dreptului solicitantului de a alege, așa cum se prevede la alin. (1), autoritățile competente române pot dispune fie un stagiul de adaptare, fie o probă de aptitudini, dacă:

a) titularul unei calificări profesionale prevăzute la [art. 16](#) solicită recunoașterea calificărilor sale profesionale în cazul în care calificarea profesională națională cerută este clasificată la [art. 14](#) alin. (1);

b) titularul unei calificări profesionale prevăzute la [art. 15](#) alin. (1) solicită recunoașterea calificărilor sale profesionale în cazul în care calificarea profesională națională cerută este clasificată la [art. 8](#) și [art. 9](#);

c) pentru situațiile prevăzute la [art. 1](#) alin. (4) lit. a) și b);

d) pentru medicii și medicii dentiști aflați în situația prevăzută la [art. 1](#) alin. (4) lit. c);

e) pentru asistenții medicali specializați prevăzuți la [art. 1](#) alin. (4) lit. e), în cazul în care solicitantul dorește să obțină recunoașterea calificărilor în România, unde activitățile profesionale în cauză sunt exercitate de asistenți medicali generaliști sau de asistenți specializați, titulari ai unui titlu de calificare specializată, care au urmat o formare conducând la posesia titlurilor de calificare recunoscute automat;

f) pentru persoanele aflate în situația prevăzută la [art. 1](#) alin. (5).

(4) În cazul titularului unei calificări profesionale prevăzute la [art. 16](#) care solicită recunoașterea calificărilor sale profesionale în cazul în care calificarea profesională națională cerută este clasificată la [art. 8](#), autoritățile competente pot impune atât un stagiul de adaptare, cât și o probă de aptitudini.

(5) Decizia de impunere a unui stagiul de adaptare sau a unei probe de aptitudini se motivează corespunzător. Solicitantului i se transmit îndeosebi următoarele informații:

a) nivelul de calificare profesională necesar în România și nivelul de calificare profesională deținut de solicitant în conformitate cu clasificarea stabilită la [art. 8](#), [art. 14](#), [art. 15](#) alin. (1) și [art. 16](#); și

b) diferențele semnificative prevăzute la alin. (1) lit. a) și motivele pentru care respectivele diferențe nu pot fi compensate prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite în decursul experienței sale profesionale sau prin învățare pe tot parcursul vieții, validată în mod formal în acest scop de un organism relevant.

(6) Proba de aptitudini prevăzută la alin. (1) se susține în termen de cel mult 6 luni de la decizia inițială privind obligativitatea unei probe de aptitudini pentru solicitant.

#M10

[ART. 11^1](#) *** Abrogat

#B

ART. 12

(1) Autoritatea română competentă nu poate, în nici o situație, să aplice cumulativ cerințele prevăzute la [art. 10](#) și [11](#).

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor [art. 10](#) și [11](#), autoritatea română competentă poate permite solicitantului, în scopul ameliorării posibilităților sale de adaptare la mediul profesional, să urmeze, cu statut de echivalare, acea parte a formării profesionale constituită dintr-o practică profesională, realizată cu asistența personalului calificat, pe care nu a urmat-o în statul membru de origine sau de proveniență.

#M4

[ART. 12^1](#)

Evaluarea cunoștințelor lingvistice nu face parte din procedura de recunoaștere.

#B

CAPITOLUL III

Recunoașterea altor forme profesionale

SECȚIUNEA 1

#M8

[ART. 13](#)

Prevederile prezentului capitol se aplică oricărui cetățean al unui stat membru al U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene care dorește să exercite în România, în mod independent sau ca salariat, o profesie reglementată pentru care se solicită deținerea unei diplome, a unui certificat sau atestat de competență.

#B

[ART. 14](#)

(1) Diploma reprezintă orice document sau ansamblu de documente atestând nivelul de formare, care:

a) a fost acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru;

b) certifică faptul că titularul a încheiat:

- fie un ciclu de studii postliceale, cu o durată de cel puțin un an, dar nu mai mare de 3 ani, sau cu o durată echivalentă în învățământul fără frecvență, pentru care una dintre condițiile de admitere presupune încheierea unui ciclu de studii

liceale necesare pentru a avea acces la învățământul universitar sau superior, parcurgând și o formare profesională, pe lângă ciclul de studii postliceale, dacă în statul membru de origine sau de proveniență este prevăzută o asemenea cerință;

#M10

- un ciclu de educație și formare reglementate sau, în cazul profesiilor reglementate, un ciclu de formare profesională cu o structură specială, cu competențe care depășesc ceea ce se asigură prin certificatul prevăzut de [art. 15](#) alin. (1) lit. b), echivalente cu nivelul de formare prevăzut la paragraful întâi, în cazul în care o astfel de formare conferă un standard profesional comparabil și pregătește persoana formată pentru un nivel comparabil de responsabilități și funcții, cu condiția ca diploma să fie însoțită de un certificat din partea statului membru de origine;

#M8

c) atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată ori pentru a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă formarea profesională atestată de asemenea documente a fost obținută cu preponderență în U.E., în S.E.E. sau în Confederația Elvețiană ori în afara spațiului U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene, însă în unități de învățământ care asigură o formare profesională în conformitate cu legislația unui stat membru, ori dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin 3 ani, atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.

(2) În sensul prezentului articol, sunt considerate diplome orice documente eliberate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o formare profesională dobândită în cadrul U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene, sunt recunoscute de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celor prevăzute la alin. (1) și conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată ori de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.

#B

ART. 15

(1) Certificatul reprezintă un document sau un ansamblu de documente atestând nivelul de formare, care:

#M8

a) a fost acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru al U.E., al S.E.E. sau din Confederația Elvețiană;

#B

b) certifică faptul că titularul, după ce a urmat un ciclu de studii gimnaziale sau liceale ori un ciclu de studii gimnaziale sau liceale cu caracter tehnic ori profesional, a încheiat: fie un ciclu de formare profesională, altul decât cel la care se referă [art. 14](#) alin. (1) lit. b), desfășurat într-o unitate de învățământ și/sau într-o întreprindere, parcurgând, în completare, și un stagiu ori o perioadă de practică profesională, dacă în statul membru respectiv este prevăzută o asemenea cerință, fie un stagiu sau o perioadă de practică profesională;

#M8

c) atestă faptul că titularul are calificarea profesională necesară pentru a accede la o profesie reglementată ori pentru a o exercita în statul membru de origine sau de proveniență, dacă formarea profesională atestată de asemenea documente a fost obținută cu preponderență în U.E., în S.E.E. sau în Confederația Elvețiană ori în afara spațiului U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene, însă în unități de învățământ care asigură o formare profesională în conformitate cu legislația unui stat membru, ori dacă titularul unor asemenea documente are o experiență profesională de cel puțin 2 ani, atestată de un stat membru care i-a recunoscut titlul eliberat de un stat terț.

(2) În sensul prezentului articol, sunt considerate certificate orice documente acordate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, dacă se referă la o formare profesională dobândită în cadrul U.E., al S.E.E. sau al Confederației Elvețiene, sunt recunoscute de autoritatea competentă din respectivul stat membru ca având un nivel echivalent celor prevăzute la alin. (1) și numai dacă conferă aceleași drepturi de acces la o profesie reglementată ori de exercitare a acesteia în statul membru de origine sau de proveniență.

#M3

ART. 16

Atestatul de competență reprezintă orice document care:

a) certifică formarea profesională, care nu face parte dintre cele prevăzute la [art. 8](#), [14](#) și [15](#); sau

b) este acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru în baza unei aprecieri a calităților personale, aptitudinilor sau cunoștințelor titularului, considerate esențiale pentru exercitarea unei profesii, fără a solicita dovada unei pregătiri ori formări profesionale prealabile; sau

c) atestă exercitarea cu normă întreagă a profesiei timp de 3 ani consecutivi sau într-o perioadă de timp echivalentă, cu normă redusă, timp de 10 ani consecutivi; sau

d) certifică o formare generală dobândită la nivelul învățământului primar sau secundar, care să ateste că titularul acestei formări posedă cunoștințe generale.

#M10

ART. 17

(1) Recunoașterea calificărilor profesionale de către autoritățile competente permite beneficiarilor să aibă acces, în România, la aceeași profesie, respectiv activitate profesională precum cea pentru care sunt calificați în statul membru de origine și să o exercite în aceleași condiții ca și cetățenii români.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), accesul la o profesie reglementată în România se acordă în condițiile prevăzute la [art. 32](#)¹.

#B

SECȚIUNEA a 2-a

Recunoașterea în cazul în care în România se solicită deținerea unei diplome în sensul [art. 14](#)

ART. 18

Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unei diplome în sensul [art. 14](#), nu poate fi interzis dacă:

a) solicitantul deține o diplomă în sensul [art. 8](#), eliberată într-un stat membru, care îi permite să acceadă ori să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență;

b) solicitantul posedă o diplomă în sensul [art. 14](#), eliberată de un stat membru, care îi permite să acceadă ori să exercite respectiva profesie în statul membru de origine sau de proveniență;

#M11

c) solicitantul care a exercitat profesia respectivă cu normă întreagă timp de un an sau durată globală echivalentă cu normă redusă în cei zece ani anteriori într-un alt stat membru ce nu reglementează respectiva profesie și care deține unul sau mai multe atestate de competență ori titluri de calificare emise de un alt stat membru care nu reglementează profesia respectivă. Atestatele de competență sau titlurile de calificare îndeplinesc următoarele condiții:

1. au fost eliberate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru;

2. atestă pregătirea titularului pentru exercitarea profesiei în cauză.

Experiența profesională de un an prevăzută la primul paragraf nu poate fi solicitată în cazul în care titlurile de calificare deținute de solicitant fac dovada educației și formării reglementate.

#M10

d) *** Abrogată

#B

ART. 19

(1) Dacă durata formării profesionale a solicitantului este mai scurtă cu cel puțin un an decât cea cerută în România, prevederile [art. 10](#) se aplică în mod corespunzător.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică profesiilor prevăzute în [anexa nr. 5](#).

ART. 20

(1) Autoritatea română competentă poate cere solicitantului, la alegerea acestuia, să urmeze un stagiu de adaptare care să nu depășească 3 ani sau să dea o probă de aptitudine în următoarele cazuri:

a) dacă formarea solicitantului privește domenii teoretice și/sau practice substanțial diferite față de cele cerute în România pentru obținerea unei diplome în sensul [art. 8](#) sau a unei diplome în sensul [art. 14](#), necesară pentru a practica respectiva profesie;

b) dacă profesia respectivă include în România exercitarea uneia sau mai multor activități profesionale care nu se regăsesc în cadrul aceleiași profesii în statul membru de origine sau de proveniență al solicitantului și diferența corespunde unei formări specifice cerute în România și acoperă domenii teoretice și/sau practice care diferă substanțial de cele acoperite de diploma deținută de solicitant.

(2) Dacă autoritatea română competentă are în vedere să ceară solicitantului să efectueze un stagiu de adaptare sau să treacă o probă de aptitudini, trebuie mai întâi să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferența substanțială prevăzută la alin. (1).

ART. 21

Autoritatea română competentă nu poate, în nici o situație, să aplice cumulativ cerințele prevăzute la [art. 19](#) și [20](#).

SECȚIUNEA a 3-a

Recunoașterea în cazul în care în România se solicită deținerea unei diplome în sensul [art. 14](#), iar solicitantul deține un certificat sau un titlu de formare profesională corespunzător

ART. 22

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unei diplome în sensul [art. 14](#), nu poate fi interzis dacă:

a) solicitantul posedă un certificat în sensul [art. 15](#), eliberat de un stat membru, care îi permite accesul la respectiva profesie reglementată sau la exercitarea acesteia în statul membru;

#M10

b) solicitantul care a exercitat profesia respectivă cu normă întreagă timp de un an sau durată globală echivalentă cu normă redusă în cei zece ani anteriori într-un alt stat membru ce nu reglementează respectiva profesie și care deține unul sau mai multe atestate de competență ori titluri de calificare emise de un alt stat membru care nu reglementează profesia respectivă. Atestatele de competență sau titlurile de calificare îndeplinesc următoarele condiții:

1. au fost eliberate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru;

2. atestă pregătirea titularului pentru exercitarea profesiei în cauză.

Experiența profesională de un an nu poate fi solicitată în cazul în care titlurile de calificare deținute de solicitant fac dovada educației și formării reglementate.

(2) *** Abrogat

#B

(3) Autoritatea română competentă poate totuși să ceară solicitantului, la alegerea acestuia, să efectueze un stagiul de adaptare de cel mult 3 ani sau să se supună unei probe de aptitudini.

(4) Dacă autoritatea română competentă are în vedere să ceară solicitantului să efectueze un stagiul de adaptare sau să treacă o probă de aptitudini, trebuie mai întâi să verifice dacă cunoștințele dobândite de către solicitant pe parcursul experienței sale profesionale acoperă, total sau parțial, diferența substanțială dintre diplomă și certificat.

SECȚIUNEA a 4-a

Recunoașterea în cazul în care în România se solicită deținerea unui certificat

#M10

ART. 23

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unui titlu de formare corespunzător, nu poate fi interzis dacă survine unul dintre următoarele cazuri:

a) solicitantul posedă o diplomă în sensul art. 8, o diplomă în sensul art. 14 sau un certificat în sensul art. 15, eliberat/ă de o autoritate competentă dintr-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru, care îi permit să acceadă ori să exercite respectiva profesie în statul membru respectiv;

b) solicitanților care au exercitat profesia respectivă cu normă întreagă timp de un an sau durată globală echivalentă cu normă redusă în cei zece ani anteriori într-un alt stat membru ce nu reglementează respectiva profesie și care dețin unul ori mai multe atestate de competență sau titluri de calificare emise de un alt stat membru care nu reglementează profesia respectivă. Atestatele de competență sau titlurile de calificare îndeplinesc următoarele condiții:

(i) au fost eliberate de o autoritate competentă dintr-un stat membru, desemnată în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale respectivului stat membru;

(ii) atestă pregătirea titularului pentru exercitarea profesiei în cauză.

Experiența profesională de un an nu poate fi solicitată în cazul în care titlurile de calificare deținute de solicitant fac dovada educației și formării reglementate.

(2) Autoritățile competente române acceptă nivelul atestat pentru diplomele prevăzute de art. 8 și art. 14 sau pentru certificatele prevăzute de art. 15 eliberate de către statul membru de origine, precum și certificatul prin care statul membru de origine atestă că învățământul și formarea reglementată ori formarea profesională cu o structură specială prevăzută la art. 14 alin. (1) lit. c) paragraful al doilea sunt echivalente cu nivelul prevăzut la art. 14 alin. (1) lit. c) primul paragraf.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2) și art. 11, autoritățile competente române pot refuza accesul la profesie și exercitarea acesteia titularilor unui atestat de competență prevăzut la art. 16 atunci când accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționată, în România, de absolvirea unui ciclu de studii de învățământ universitar cu o durată mai mare de 3 ani.

#B

SECȚIUNEA a 5-a

Recunoașterea altor calificări

ART. 24

(1) Dreptul de a accede la o profesie reglementată sau de a o exercita în România, pentru care se solicită deținerea unui atestat de competență, nu poate fi interzis dacă:

a) solicitantul posedă un atestat de competență eliberat de un stat membru, care îi permite accesul la respectiva profesie sau la exercitarea acesteia în statul membru și oferă garanțiile echivalente celor cerute de legea română pentru practicarea profesiei, în special în domeniul sănătății, securității, protecției mediului și protecției consumatorilor;

b) solicitantul face dovada calificărilor dobândite într-un stat membru pentru practicarea respectivei profesii și oferă garanțiile echivalente celor cerute de legea română pentru practicarea profesiei, în special în domeniul sănătății, securității, protecției mediului și protecției consumatorilor.

(2) Dacă în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea ei este condiționată doar de deținerea unui document care atestă educația și confirmă o pregătire generală la nivelul învățământului primar, gimnazial sau liceal, autoritatea competentă nu poate să refuze unui cetățean al unui stat membru, pe motivul unor calificări inadecvate, accesul la această profesie sau exercitarea în aceleași condiții ca și cetățenii români, dacă solicitantul posedă calificări oficiale de nivel corespondent acordate într-un stat membru.

(3) Dacă solicitantul nu posedă atestatul de competență sau calificările prevăzute la alin. (1), se vor aplica dispozițiile legii române care reglementează profesia respectivă.

#M10

ART. 24¹

(1) Se consideră titlu de calificare prevăzut la [art. 8, 14, 15 și 16](#), inclusiv în ceea ce privește nivelul în cauză, orice titlu de calificare sau ansamblu de titluri de calificare care a fost eliberat de o autoritate competentă a unui stat membru, care atestă absolvirea unei formări în cadrul Uniunii, cu frecvență integrală ori parțială, în cadrul sau în afara programelor formale, recunoscută de respectivul stat membru ca având un nivel echivalent și care conferă titularului aceleași drepturi de acces la o profesie ori de exercitare a acesteia sau care pregătește pentru exercitarea respectivei profesii. Autoritățile competente române acceptă nivelul atestat în temeiul [art. 8, 14, 15 și 16](#) de către statul membru de origine, precum și certificatul prin care statul membru de origine atestă că învățământul și formarea reglementată sau formarea profesională cu o structură specială prevăzută la [art. 14](#) alin. (1) lit. b) liniuța a doua sunt echivalente cu nivelul prevăzut la [art. 14](#) alin. (1) prima liniuță.

#M3

(2) Este asimilată titlului de calificare, în aceleași condiții ca cele prevăzute la alin. (1), orice calificare profesională care, fără a îndeplini cerințele prevăzute de actele cu putere de lege sau de actele administrative ale statului membru de origine pentru accesul la o profesie ori pentru exercitarea unei profesii, conferă titularului său drepturi câștigate în temeiul respectivelor dispoziții. În special, în cazul în care statul membru de origine ridică nivelul de formare necesar pentru a avea acces la o profesie sau pentru a o exercita, iar o persoană care a urmat o formare anterioară, care nu îndeplinește cerințele noii calificări, beneficiază de drepturile câștigate în temeiul actelor cu putere de lege și al actelor administrative, formarea anterioară este considerată de autoritățile competente române corespunzătoare nivelului noii formări din statul membru de origine.

#B

CAPITOLUL IV

Dispoziții și proceduri comune

ART. 25

(1) Stagiul de adaptare constă în exercitarea unei profesii reglementate în România, însoțit, eventual, de o formare profesională complementară, sub supravegherea unui membru calificat în profesia respectivă; stagiul face obiectul unei evaluări.

(2) Modalitățile de desfășurare și evaluare ale stagiului de adaptare sunt stabilite de autoritatea română competentă prevăzută în [anexa nr. 3](#), care trebuie însă să țină seama de experiența profesională a solicitantului.

(3) În timpul stagiului de adaptare solicitantul are toate drepturile și obligațiile prevăzute de legea română și statutul profesional pentru ceilalți membri ai profesiei respective, inclusiv dreptul de a primi o remunerație corespunzătoare activității desfășurate.

(4) Pe parcursul acestui stagiou asistența medicală îi este garantată solicitantului în conformitate cu sistemul național român de asigurări sociale de sănătate.

(5) Atunci când pentru anumite activități profesionale, exercitate în stagiul de adaptare, nu se aplică sistemul național de asigurări sociale de sănătate, organizația profesională sau instituția corespunzătoare va adopta măsurile necesare pentru a permite solicitantului să aibă acces pe perioada stagiului de adaptare la asistența medicală la care au dreptul ceilalți membri ai profesiei.

#M10

ART. 26

(1) Proba de aptitudini constă într-un test de verificare a cunoștințelor, abilităților și competențelor profesionale ale solicitantului, efectuat sau recunoscut de autoritățile competente în scopul evaluării aptitudinii solicitantului de a exercita profesia reglementată în cauză.

Pentru a permite organizarea acestei probe, autoritățile competente întocmesc o listă de discipline care, pe baza unei comparații între educația și formarea impuse în România și cele pe care le-a urmat solicitantul, nu sunt atestate de diploma sau de alte titluri de calificare pe care le posedă solicitantul.

(2) Proba de aptitudini trebuie să țină seama de faptul că solicitantul este un profesionist calificat în statul membru de origine sau de proveniență. Aceasta privește discipline selectate dintre cele cuprinse în listă și a căror cunoaștere este esențială pentru exercitarea profesiei în cauză în statul membru gazdă. Proba poate viza totodată și cunoașterea normelor deontologice care se aplică activităților respective în România.

#M10

ART. 26¹

(1) Dacă accesul la o profesie reglementată este condiționat de efectuarea unui stagiou profesional, autoritatea competentă recunoaște stagiile profesionale efectuate într-un alt stat membru, atunci când analizează o cerere de autorizare a exercitării profesiei reglementate cu condiția ca stagiul să fie în acord cu orientările publicate prevăzute la [art. IV](#) și ia în considerare stagiile profesionale efectuate într-o țară terță. Autoritățile competente pot stabili, în legislația națională, o limită rezonabilă privind durata părții din stagiul profesional care se poate desfășura în străinătate.

(2) Stagiul profesional reprezintă o perioadă de practică profesională realizată sub supraveghere, dacă aceasta constituie o condiție de acces la o profesie reglementată, care poate avea loc în cursul sau după finalizarea unui ciclu de învățământ cu obținerea unei diplome.

(3) Recunoașterea stagiului profesional nu înlocuiește nicio cerință instituită pentru promovarea unui examen în vederea obținerii accesului la profesia în cauză.

#B

ART. 27

(1) În cazul în care, în România, accesul la o profesie reglementată necesită îndeplinirea de către solicitant a anumitor condiții de onorabilitate și/sau moralitate, accesul la respectiva profesie ori exercitarea acesteia este interzisă falitului fraudulos, celui care a săvârșit o infracțiune sau o greșeală profesională gravă, autoritatea română competentă cerând solicitantului, cetățean al unui stat membru, să facă dovada îndeplinirii acestor condiții.

(2) În aceste situații, autoritatea română competentă acceptă ca probă suficientă pentru îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) prezentarea de către solicitant a documentelor eliberate în acest scop de autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență al acestuia.

(3) Dacă autoritățile competente din statul membru de origine sau de proveniență nu eliberează aceste documente, ele sunt înlocuite de o declarație sub jurământ sau, dacă o asemenea instituție juridică nu există, de o declarație solemnă, certificată, făcută de solicitant în fața unei autorități competente din statul membru de origine sau de proveniență.

ART. 28

(1) Dacă în România accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționată de prezentarea unui document care să ateste sănătatea fizică și psihică a solicitantului, autoritatea română competentă acceptă ca probă suficientă prezentarea documentului echivalent, solicitat în statul membru de origine sau de proveniență pentru accesul la respectiva profesie ori pentru exercitarea acesteia.

(2) Dacă în statul membru de origine sau de proveniență accesul la respectiva profesie ori la exercitarea acesteia nu este condiționată de îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (1), autoritatea română competentă acceptă prezentarea unui document cu conținut similar celui cerut în România, eliberat de o autoritate competentă din statul membru de origine sau de proveniență.

ART. 29

Atunci când, în România, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia trebuie să fie dovedită capacitatea financiară, autoritatea română competentă consideră atestările eliberate de băncile statului membru de origine sau de proveniență echivalente cu cele eliberate pe propriul său teritoriu.

ART. 30

Atunci când autoritatea română competentă le cere cetățenilor români, în vederea accesului la o profesie reglementată sau pentru exercitarea acesteia, dovada că sunt acoperiți de o asigurare împotriva consecințelor financiare ale responsabilității lor profesionale, autoritatea română competentă acceptă atestatele eliberate de organisme de asigurare ale celorlalte state membre drept echivalente cu cele eliberate pe propriul său teritoriu. Aceste atestate trebuie să precizeze că asigurătorul s-a conformat prevederilor legale și reglementărilor în vigoare în România în ceea ce privește modalitățile și întinderea garanției.

#M10

ART. 30^{^1}

(1) *Persoanele care beneficiază de recunoașterea calificărilor profesionale trebuie să aibă cunoștințele de limba română necesare pentru exercitarea profesiei în România.*

(2) *Controlul respectării obligației prevăzute la alin. (1) efectuat de autoritățile competente sau sub supravegherea acestora se limitează la cunoașterea limbii române.*

(3) *În cazul profesiilor reglementate care implică siguranța pacienților, prevăzute în [anexa nr. 8](#), pot fi impuse controale efectuate în conformitate cu alin. (2). Pot fi impuse controale în legătură cu alte profesii în cazul în care există îndoieli serioase și concrete despre gradul de cunoaștere a limbii de către profesionist în privința activităților profesionale pe care intenționează să le desfășoare.*

Controalele pot fi efectuate numai după emiterea unui card profesional european sau după recunoașterea unei calificări profesionale, după caz.

(4) *Orice control lingvistic este proporțional cu activitatea care urmează a fi desfășurată. Profesionistul în cauză are dreptul de a exercita o cale de atac împotriva acestor acțiuni de control în temeiul dreptului intern.*

#M4

ART. 30^{^2}

Evaluarea cunoștințelor lingvistice nu face parte din procedura de recunoaștere.

#B

ART. 31

Autoritatea română competentă acceptă documentele prevăzute la [art. 27](#), [28](#) și [30](#) numai în cazul în care solicitantul prezintă copii legalizate și traduceri autorizate ale acestora în termen de 3 luni de la data eliberării lor.

ART. 32

În cazul în care, în România, accesul la o profesie reglementată sau exercitarea acesteia este condiționată de depunerea unui jurământ sau a unei declarații solemne, a cărei formulă nu poate fi utilizată de un cetățean dintr-un stat membru, autoritatea română competentă dispune măsurile necesare pentru ca solicitantul să depună un astfel de jurământ sau declarație într-o formă adecvată și echivalentă.

#M10

ART. 32^{^1}

(1) *Autoritățile competente acordă acces parțial, de la caz la caz, la o activitate profesională pe teritoriul României, doar dacă sunt întrunite toate condițiile următoare:*

a) profesionistul este calificat pe deplin pentru a exercita în statul membru de origine activitatea profesională pentru care solicită accesul parțial în România;

b) diferențele ca atare dintre activitatea profesională exercitată legal în statul membru de origine și profesia reglementată în România sunt atât de mari încât aplicarea de măsuri de compensare ar însemna să se ceară solicitantului să urmeze întregul program de educație și formare cerut în România pentru a avea acces deplin la profesia reglementată în România;

c) activitatea profesională poate fi separată în mod obiectiv de alte activități care intră în cadrul profesiei reglementate în România. Autoritatea competentă ia în considerare situația în care activitatea profesională poate fi întreprinsă în mod autonom în statul membru de origine.

(2) Accesul parțial poate fi respins dacă un astfel de refuz se justifică prin motive imperative de interes general, este necesar pentru a asigura atingerea obiectivului urmărit și nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.

(3) Motivele imperative de interes general reprezintă motivele recunoscute ca atare în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(4) Cererile în vederea stabilirii și cererile în vederea prestării temporare și ocazionale de servicii în statul membru gazdă privind activități profesionale care au implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică se examinează în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

(5) Ca urmare a acordării accesului parțial, activitatea profesională se exercită în temeiul titlului profesional al statului membru de origine. Autoritățile competente pot impune utilizarea respectivului titlu profesional în limba română. Profesioniștii cărora li s-a acordat acces parțial indică în mod clar beneficiarilor serviciilor domeniul activităților lor profesionale.

#B

ART. 33

(1) Dacă solicitantul îndeplinește condițiile de acces la o profesie reglementată sau de exercitare a acesteia în România, autoritatea română competentă acordă:

#M3

a) dreptul de a utiliza titlul profesional acordat în România care corespunde acestei profesii, precum și abrevierea acestuia în limba română;

#B

b) dreptul de a folosi titlul conferit de documentul care atestă formarea solicitantului în statul membru de origine sau de proveniență, precum și abrevierea acestuia în limba aceluși stat. În acest titlu vor trebui să figureze cel puțin numele și locul instituției sau autorității care l-a conferit.

(2) În cazul în care profesia este reglementată în România de către o organizație profesională care acordă membrilor săi un titlu profesional, solicitantul, cetățean al unui stat membru, nu poate folosi acest titlu decât dacă probează apartenența la respectiva organizație profesională.

ART. 34

(1) Pentru verificarea îndeplinirii de către solicitant, cetățean al unui stat membru, a condițiilor cerute de prezenta lege, autoritatea română competentă acceptă ca probă documentele eliberate de autorități competente din statele membre.

#M3

(2) Pentru a accede la o profesie reglementată sau pentru a o exercita în România, solicitantul trebuie să depună o cerere în acest sens la autoritatea română competentă, care confirmă primirea dosarului solicitantului în termen de o lună de la data primirii sale și îl informează, după caz, cu privire la lipsa oricărui document. Lista actelor necesare care pot fi solicitate în vederea obținerii autorizației de exercitare a unei profesii reglementate este prevăzută în [anexa nr. 7](#).

(3) Procedura de examinare a cererii de către autoritatea română competentă trebuie finalizată într-un termen cât mai scurt printr-o decizie motivată. Termenul nu poate fi mai mare de 3 luni de la data prezentării dosarului complet de către persoana interesată, putând fi prelungit cu o lună în cazul aplicării regimului general de recunoaștere a titlurilor de calificare și al recunoașterii experienței profesionale.

#B

(4) Procedura de examinare a cererii se finalizează prin emiterea unei decizii motivate de către autoritatea română competentă, în termenul prevăzut la alin. (3). Această decizie se comunică solicitantului în termen de 15 zile de la emitere și produce efecte de la data comunicării. Decizia sau absența ei poate fi atacată în fața instanțelor române.

(5) Sub sancțiunea nulității, decizia trebuie să cuprindă termenul și instanța jurisdicțională unde aceasta poate fi contestată.

ART. 35

(1) Verificarea diplomelor în sensul [art. 8](#), a diplomelor în sensul [art. 14](#), a certificatelor, a atestatelor de competență și a altor titluri de calificare, acordate cetățenilor statelor membre și care corespund titlurilor care dau acces în România la exercitarea profesiilor reglementate, în sensul prezentei legi, se face de către autoritatea română competentă.

(2) În cazul în care există dubii asupra acestor documente, autoritatea română competentă poate cere autorității competente din statul membru respectiv confirmarea autenticității acestor documente.

#M10

(3) În cazul unor îndoieli justificate, autoritățile competente române pot solicita autorităților competente ale unui stat membru o confirmare a faptului că solicitantul nu este suspendat sau nu are interdicție de exercitare a profesiei ca

urmare a unei erori profesionale grave sau a unei condamnări pentru infracțiuni legate de exercitarea activităților sale profesionale.

(4) Schimbul de informații cu autoritățile competente din diferite state membre se efectuează prin intermediul IMI.

#M3

CAPITOLUL IV¹

Reguli speciale aplicabile în cazul prestării de servicii

#M4

ART. 35¹

(1) Dispozițiile prezentului capitol se aplică exclusiv prestatorilor care se deplasează în România în scopul exercitării, în mod temporar și ocazional, a unei profesii reglementate. Caracterul temporar și ocazional al prestării de servicii se evaluează de la caz la caz, în special în funcție de durata prestării, frecvența, periodicitatea și continuitatea sa.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor speciale ale dreptului comunitar și [art. 35²](#) și [35³](#), autoritățile române nu pot restrânge, din motive legate de calificările profesionale, libertatea de a presta servicii pe teritoriul României:

a) în cazul în care prestatorul este stabilit în mod legal într-un stat membru în scopul exercitării acelei profesii, denumit în continuare stat membru de stabilire;

#M10

b) în cazul deplasării prestatorului de servicii, dacă a exercitat profesia respectivă într-unul sau mai multe state membre pe o perioadă de cel puțin un an în decursul ultimilor zece ani anteriori prestării de servicii, atunci când profesia nu este reglementată în statul membru de stabilire. Condiția de exercitare timp de un an a profesiei nu se aplică în cazul în care profesia sau educația și formarea care conduc la exercitarea profesiei sunt reglementate.

#M3

(3) În cazul deplasării prestatorului în România, acesta trebuie să respecte normele de conduită cu caracter profesional, legislativ sau administrativ care sunt direct legate de calificările profesionale, precum definiția profesiei, utilizarea titlurilor și abaterile profesionale grave care au o legătură directă și specifică cu protecția și siguranța consumatorilor, precum și dispozițiile disciplinare aplicabile în România profesioniștilor care exercită aceeași profesie.

#M3

ART. 35²

Autoritățile române exceptează prestatorii de servicii stabiliți într-un alt stat membru de cerințele impuse profesioniștilor stabiliți pe teritoriul său în ceea ce privește:

a) autorizarea de către o organizație profesională sau un organism profesional, înregistrarea sau afilierea la acestea. Autoritățile române pot solicita fie înregistrarea temporară automată, fie afilierea pro forma la o astfel de organizație sau organism profesional, cu condiția ca aceasta să nu întârzie sau să complice în vreun fel prestarea serviciilor și să nu atragă cheltuieli suplimentare pentru prestatorul de servicii. O copie a declarației și, după caz, a reînnoirii menționate la [art. 35³](#) alin. (1), însoțite, pentru profesiile care au implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică prevăzute la [art. 35⁴](#) sau care beneficiază de recunoaștere automată, de o copie a documentelor prevăzute la [art. 35³](#) alin. (3), sunt trimise de către autoritatea competentă organizației sau organismului profesional competent și aceasta constituie o înregistrare temporară automată sau o afiliere pro forma în acest scop;

b) înregistrarea la un organism de securitate socială de drept public, în scopul stabilirii, cu un asigurător, a conturilor aferente activităților exercitate în beneficiul persoanelor asigurate. Cu toate acestea, prestatorul de servicii informează organismul menționat la lit. b), în prealabil sau, în cazuri de urgență, ulterior, cu privire la serviciile pe care le-a prestat.

#M3

ART. 35³

(1) Autoritățile competente române solicită ca, atunci când prestatorul se deplasează pentru prima dată dintr-un stat membru în România pentru a furniza servicii, să fie informate în acest sens, în prealabil, printr-o declarație scrisă care să cuprindă informațiile privind acoperirea asigurării sau alte mijloace de protecție personală ori colectivă privind răspunderea profesională. Declarația se reînnoiește o dată pe an în cazul în care prestatorul intenționează să furnizeze servicii, temporar sau ocazional, în România, în decursul anului respectiv. Prestatorul poate prezenta această declarație prin orice mijloace.

#M4

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), prin reglementări speciale se poate renunța la condiția depunerii declarației.

#M3

(3) Pentru prima prestare de servicii sau în cazul unei schimbări materiale privind situația stabilită în documente, autoritățile competente române solicită ca declarația să fie însoțită de următoarele documente:

a) o dovadă a cetățeniei prestatorului;

b) o atestare care să certifice că titularul este stabilit legal într-un stat membru în scopul exercitării activităților în cauză și că nu îi este interzisă exercitarea acestora, nici măcar temporar, la momentul eliberării atestării;

c) o dovadă a calificărilor profesionale;

#M10

d) în cazul prevăzut la [art. 35¹](#) alin. (1) lit. b), dovada, prin orice mijloace, că prestatorul a exercitat activitățile în cauză pe o perioadă de cel puțin 1 an în decursul ultimilor 10 ani;

e) în ceea ce privește profesiile din domeniul securității, al sănătății și profesiile legate de educația minorilor, inclusiv îngrijirea copiilor și educația copiilor de vârstă mică, o atestare a inexistenței unor suspendări temporare sau definitive de la exercitarea profesiei sau a unor condamnări penale;

f) în cazul profesiilor care au implicații pentru siguranța pacienților, prevăzute în [anexa nr. 8](#), o declarație privind cunoașterea limbii române, necesară pentru practicarea profesiei în România.

#M4

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), prin reglementări speciale se poate renunța în tot sau în parte la solicitarea acestor documente.

#M3

(5) Prestarea serviciilor se realizează cu titlul profesional din statul membru de stabilire, atunci când există un astfel de titlu în respectivul stat membru pentru activitatea profesională în cauză. Acest titlu se indică în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului membru de stabilire, de o manieră în care să se evite orice confuzie cu titlul profesional din România. În cazul în care nu există un astfel de titlu profesional în statul membru de stabilire, prestatorul indică titlul de calificare în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale respectivului stat membru. Prin excepție, în cazul profesiilor pentru care se aplică recunoașterea automată, prestarea serviciilor se realizează cu titlul profesional din România.

#M10

(6) Prezentarea unei declarații obligatorii de către prestatorul de servicii în conformitate cu alin. (1) dă dreptul prestatorului de servicii respectiv de a avea acces la activitatea de servicii sau de a exercita activitatea respectivă pe întreg teritoriul României. Autoritățile competente române pot solicita informațiile suplimentare enumerate la alin. (2) privind calificările profesionale ale prestatorului de servicii dacă nu dispun de alte mijloace de a obține astfel de informații.

#M10

ART. 35⁴

(1) Pentru prima prestare de servicii, în cazul profesiilor reglementate care au implicații în materie de sănătate sau de siguranță publică și care nu beneficiază de o recunoaștere automată, autoritățile competente pot realiza o verificare a calificărilor profesionale ale prestatorului de servicii înainte de prima prestare de servicii. O astfel de verificare prealabilă este posibilă numai în cazul în care obiectivul său este să evite daunele grave pentru sănătatea sau siguranța beneficiarului serviciului, ca urmare a lipsei de calificare profesională a prestatorului de servicii și cu condiția ca verificarea să nu depășească ceea ce este necesar în acest scop.

Lista profesiilor pentru care se aplică această prevedere este prevăzută în [anexa nr. 8](#).

(2) În termen de cel mult o lună de la data primirii declarației și a documentelor însoțitoare, prevăzute la alin. (1) și (2), autoritatea competentă informează prestatorul de servicii cu privire la decizia sa:

a) de a nu îi verifica calificările profesionale;

b) după verificarea calificărilor sale profesionale:

(i) de a-i solicita prestatorului de servicii să promoveze o probă de aptitudini; sau

(ii) de a-i permite să presteze serviciile respective. În cazul întâmpinării unor dificultăți care ar putea conduce la o întârziere în luarea unei decizii, autoritatea competentă notifică prestatorul de servicii, în același termen, cu privire la motivele întârzierii. Dificultatea se rezolvă în termen de o lună de la notificare și decizia se finalizează în termen de două luni de la rezolvarea dificultății.

(3) În cazul unei diferențe importante între calificările profesionale ale prestatorului de servicii și formarea impusă din România, în măsura în care această diferență este de natură să afecteze în mod negativ sănătatea sau siguranța publică și nu poate fi compensată de experiența profesională a prestatorului de servicii sau de cunoștințele, abilitățile și competențele dobândite prin învățarea pe tot parcursul vieții, validată în mod formal în acest scop de un organism relevant, autoritatea competentă română oferă prestatorului de servicii respectiv posibilitatea de a demonstra, printr-o probă de aptitudini, astfel cum este prevăzut la alin. (2) lit. b) pct. (i), că a dobândit cunoștințele, abilitățile și competențele care îi lipseau și ia o decizie pe această bază dacă să permită furnizarea serviciului. În orice caz, prestarea serviciilor trebuie să fie posibilă în termen de o lună de la data deciziei adoptate.

(4) În lipsa unei reacții din partea autorității competente în termenele prevăzute la alin. (2) și alin. (3), serviciul poate fi prestat.

(5) În cazul în care calificările profesionale au fost verificate în temeiul prezentului articol, serviciile sunt prestate cu titlul profesional din România.

#M3

ART. 35⁵

În cazul în care prestarea se realizează cu titlul profesional din statul membru de stabilire sau cu titlul de calificare al prestatorului de servicii, autoritățile competente române pot solicita prestatorului să furnizeze destinatarului serviciilor următoarele informații:

a) în cazul în care prestatorul este înregistrat într-un registru comercial sau într-un alt registru public similar, registrul în care este înregistrat și numărul de înregistrare ori alte mijloace echivalente de identificare prevăzute în respectivul registru;

- b) în cazul în care activitatea face obiectul unui regim de autorizare în statul membru de stabilire, coordonatele autorității competente de supraveghere;
- c) orice organizație profesională sau orice organism similar la care este înregistrat prestatorul;
- d) titlul profesional sau, atunci când un astfel de titlu nu există, titlul de calificare a prestatorului și statul membru în care a fost obținut;
- e) în cazul în care prestatorul este plătitor de TVA, codul de înregistrare atribuit conform [art. 153](#) sau, după caz, [art. 153¹](#) din *Legea nr. 571/2003**) privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, ori codul de înregistrare similar, atribuit de autoritățile competente dintr-un alt stat membru;
- f) informații privind acoperirea asigurărilor sau alte mijloace de protecție personală ori colectivă privind responsabilitatea profesională.

#CIN

*) [Legea nr. 571/2003](#) a fost abrogată. A se vedea [Legea nr. 227/2015](#).

#M10

[ART. 35⁶](#)

(1) Autoritățile competente din România pot solicita autorităților competente din statul membru de stabilire, în cazul unor îndoieli justificate, să furnizeze orice informație relevantă pentru legalitatea stabilirii și buna conduită a prestatorului de servicii, precum și absența unor sancțiuni disciplinare sau penale cu caracter profesional. În cazul în care decid să verifice calificările profesionale ale prestatorului de servicii, autoritățile competente române pot solicita autorităților competente din statul membru de stabilire informații privind cursurile de formare absolvite de prestator în măsura necesară pentru evaluarea diferențelor semnificative care pot avea efecte negative asupra sănătății sau siguranței publice. Autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru de stabilire comunică aceste informații în conformitate cu [art. 37](#). În cazul profesiilor nereglementate în România, centrul de asistență prevăzut la [art. 37¹](#) poate, de asemenea, furniza astfel de informații.

#M3

(2) În cazul în care prestatorul este membru într-o organizație profesională și în condițiile respectării depline a dispozițiilor cu privire la protecția datelor personale, autoritățile competente din România pot solicita cardul profesional.

(3) Destinatarul unui serviciu poate formula o plângere împotriva prestatorului de servicii, în condițiile legii române.

(4) Autoritățile competente asigură schimbul tuturor informațiilor necesare pentru ca plângerea unui destinatar al unui serviciu formulată împotriva unui prestator de servicii să fie tratată în mod corect. Destinatarul este informat cu privire la rezultatul plângerii.

#M10

[CAPITOLUL IV²](#)

Dispoziții privind emiterea cardului profesional european de către autoritățile competente

#M10

[ART. 35⁷](#)

(1) Cardul profesional european reprezintă un certificat electronic care atestă fie faptul că profesionistul a îndeplinit toate condițiile necesare pentru a presta temporar și ocazional servicii într-un stat membru gazdă și, dacă este cazul, cardul profesional european constituie declarația prevăzută de [art. 35³](#) alin. (3), fie recunoașterea calificărilor profesionale pentru stabilirea într-un stat membru gazdă. În scopul stabilirii, emiterea cardului profesional european nu conferă dreptul automat de a practica o anumită profesie reglementată atunci când există cerințe de înregistrare sau alte proceduri de control deja instituite pe teritoriul României, conform legislației în vigoare, înainte de introducerea cardului profesional european pentru profesia respectivă.

(2) Autoritățile competente române eliberează, la cerere, titularilor unei calificări profesionale cardul profesional european, în conformitate cu [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2015/983](#) al Comisiei din 24 iunie 2015 privind procedura de eliberare a cardului profesional european și aplicarea mecanismului de alertă în temeiul [Directivei 2005/36/CE](#) a Parlamentului European și a Consiliului, cu plata unei taxe rezonabile, proporționale și corespunzătoare cu costurile suportate pentru eliberare, stabilită de fiecare autoritate competentă și care nu constituie un factor de descurajare a solicitării cardului profesional european. Titularul unei calificări profesionale vizate poate alege să solicite un astfel de card sau să aplice procedurile de recunoaștere prevăzute de prezenta lege.

#M10

[ART. 35⁸](#)

(1) Autoritățile competente permit titularului unei calificări profesionale să solicite un card profesional printr-un instrument online, pus la dispoziție de Comisia Europeană, care creează automat un dosar IMI pentru solicitantul respectiv. În cazul în care o autoritate competentă permite depunerea cererilor și în scris, acesta ia toate măsurile necesare pentru crearea dosarului IMI, transmiterea oricăror informații către solicitant și emiterea cardului profesional european.

(2) Cererile se însoțesc cu documentele necesare prevăzute de actele de punere în aplicare adoptate de Comisia Europeană.

(3) În termen de o săptămână de la primirea cererii, autoritățile competente confirmă primirea cererii și informează solicitantul cu privire la lipsa oricărui document. Dacă este cazul, autoritățile competente emit orice certificat justificator necesar.

(4) Autoritățile competente verifică dacă solicitantul este stabilit legal în România și dacă toate documentele necesare care au fost emise în România sunt valabile și autentice. În caz de îndoieli justificate în mod temeinic, autoritățile competente consultă instituția emitentă relevantă și poate cere solicitantului copii certificate ale documentelor.

(5) În cazul cererilor ulterioare depuse de același solicitant, autoritățile competente din România, în calitate de autorități competente din statul de origine sau din statul membru gazdă, nu pot solicita redepunerea unor documente care sunt deja incluse în dosarul IMI și care sunt încă valabile.

#M10

ART. 35⁹

(1) Autoritățile competente verifică cererea și documentele justificative din dosarul IMI și emit cardul profesional european pentru prestarea temporară și ocazională de servicii, altele decât cele prevăzute la [art. 35⁴](#), în termen de trei săptămâni. Termenul începe să curgă de la primirea documentelor lipsă sau, dacă nu sunt solicitate documente suplimentare, de la expirarea termenului de o săptămână prevăzut la [art. 35⁸](#) alin. (3). Acestea transmit apoi imediat cardul profesional european către autoritatea competentă din fiecare stat membru gazdă vizat și informează solicitantul în consecință. În cazul în care autoritatea competentă română este autoritate competentă din statul membru gazdă nu poate solicita o nouă declarație în temeiul [art. 35³](#) pentru următoarele 18 luni.

(2) Decizia autorității competente sau absența unei decizii în termenul de trei săptămâni prevăzut la alin. (1) se supune căilor de atac în temeiul dreptului intern.

(3) Dacă dorește să presteze servicii în alte state membre decât cele prevăzute inițial în cererea de la alin. (1), un titular de card profesional european poate solicita o astfel de extindere. Dacă dorește să continue să presteze servicii după perioada de 18 luni prevăzută la alin. (1), titularul informează autoritatea competentă în acest sens. În ambele cazuri, titularul furnizează, de asemenea, orice informație privind schimbările substanțiale intervenite în situația înregistrată în dosarul IMI, care poate fi solicitată de autoritatea competentă în conformitate cu actele de punere în aplicare. Autoritățile competente transmit cardul profesional european actualizat către statele membre gazdă în cauză.

(4) Cardul profesional european este valabil pe întreg teritoriul României, în calitate de stat gazdă, atât timp cât titularul său își păstrează dreptul de practică pe baza documentelor și a informațiilor cuprinse în dosarul IMI.

#M10

ART. 35¹⁰

(1) Autoritățile competente române verifică, în calitate de autorități competente ale statului membru de origine, în termen de o lună, autenticitatea și valabilitatea documentelor justificative din dosarul IMI în vederea eliberării unui card profesional european pentru stabilirea sau pentru prestarea temporară și ocazională de servicii în temeiul [art. 35⁴](#). Termenul începe să curgă de la primirea documentelor lipsă prevăzute la [art. 35⁸](#) alin. (2) sau, dacă nu sunt solicitate documente suplimentare, de la expirarea termenului de o săptămână. Acestea transmit apoi, imediat, cererea autorității competente a statului membru gazdă.

Autoritățile competente române informează solicitantul despre situația cererii sale în momentul în care transmit cererea statului membru gazdă.

(2) În cazurile în care se instituie un cadru comun de formare sau un test comun de formare, autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă decid dacă eliberează un card profesional european în termen de o lună de la primirea solicitării transmise de autoritățile competente din statul de origine. În cazul unor îndoieli justificate în mod temeinic, autoritățile competente române pot solicita autorităților statului membru de origine informații suplimentare sau transmiterea unei copii certificate a unui document, pe care acesta din urmă le transmite cel târziu în două săptămâni de la transmiterea solicitării. În condițiile respectării alin. (5) al doilea paragraf, termenul de o lună se aplică chiar dacă au fost formulate astfel de solicitări. Termenul de două săptămâni se aplică, în mod obligatoriu, și în cazul în care autoritățile competente române sunt autorități din statul de origine.

(3) În cazurile prevăzute la [art. 35⁴](#) și la [art. 11](#), autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă decid dacă eliberează cardul profesional european sau dacă supun titularul unei calificări profesionale unor măsuri compensatorii, în termen de două luni de la primirea solicitării transmise de către autoritățile competente române. În cazul unor îndoieli justificate în mod temeinic, autoritățile competente române pot solicita autorităților competente din statul de origine informații suplimentare sau transmiterea unei copii certificate a unui document, pe care aceste autorități le transmit cel târziu în două săptămâni de la transmiterea solicitării. În condițiile respectării alin. (5) al doilea paragraf, termenul de două luni se aplică chiar dacă au fost formulate astfel de solicitări. Termenul de două săptămâni se aplică, în mod obligatoriu, și în cazul în care autoritățile competente române sunt autorități din statul de origine.

(4) În cazul în care autoritățile competente române nu primesc informațiile necesare pe care le solicită, pentru a lua o decizie cu privire la emiterea cardului profesional european fie din partea autorităților competente din statul de origine, fie din partea solicitantului, autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă pot refuza să emită cardul. Refuzul se justifică în mod corespunzător.

(5) În cazul în care autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă nu adoptă o decizie în termenele prevăzute la alin. (2) și (3) sau nu organizează o probă de aptitudini așa cum se prevede la [art. 35⁴](#),

cardul profesional european se consideră a fi emis și este transmis în mod automat, prin intermediul IMI, titularului unei calificări profesionale.

Autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă au posibilitatea de a prelungi cu două săptămâni termenele prevăzute la alin. (2) și (3) pentru emiterea automată a cardului profesional european. Autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă explică motivele prelungirii și informează solicitantul în consecință. O astfel de prelungire poate fi repetată o singură dată și numai dacă este strict necesar, mai ales din motive ce țin de sănătatea publică sau de siguranța beneficiarilor serviciului.

(6) Acțiunile întreprinse de către autoritățile competente române în conformitate cu alin. (1) înlocuiesc orice cerere de recunoaștere a calificărilor profesionale în temeiul dreptului intern al statului membru gazdă.

(7) Deciziile autorităților competente române în calitate de autorități competente din statul de origine sau din statul membru gazdă, adoptate în temeiul alin. (1) - (5), sau absența deciziei sunt supuse căilor de atac în temeiul dreptului român.

#M10

ART. 35¹¹

(1) Fără a aduce atingere prezumției de nevinovăție, autoritățile competente române în calitate de autorități competente din statul de origine sau din statul membru gazdă actualizează prompt dosarul IMI corespunzător cu informații referitoare la acțiuni disciplinare sau sancțiuni penale relative la o interdicție sau restricție și care pot avea consecințe asupra desfășurării activităților de către titularul unui card profesional european. În acest sens, acestea respectă normele legale în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal. Aceste actualizări includ ștergerea de informații care nu mai sunt necesare.

Titularul cardului profesional european și autoritățile competente ce au acces la dosarul IMI corespunzător sunt informați imediat cu privire la orice actualizări. Această obligație nu aduce atingere obligațiilor de alertă.

(2) Conținutul informațiilor actualizate prevăzute la alin. (1) se limitează la următoarele aspecte:

- a) identitatea profesionistului;
- b) profesia în cauză;
- c) informații cu privire la autoritatea sau instanța națională care a adoptat hotărârea privind restricția sau interdicția;
- d) sfera de aplicare a restricției sau interdicției; și
- e) perioada în care se aplică restricția sau interdicția.

(3) Accesul la informațiile din dosarul IMI se limitează la autoritățile competente române, în conformitate cu normele legale în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal. Autoritățile competente informează titularul cardului profesional european cu privire la conținutul dosarului IMI, la solicitarea titularului.

(4) Informațiile incluse în cardul profesional european se limitează la informațiile necesare pentru certificarea dreptului titularului de a exercita profesia pentru care a fost eliberat, și anume:

- a) prenumele, numele;
- b) data și locul nașterii;
- c) profesia;
- d) calificările titularului și regimul aplicabil;
- e) autoritățile competente implicate;
- f) numărul de card;
- g) elementele de securitate; și
- h) referința unui act valabil de identitate.

Informațiile privind experiența profesională acumulată sau măsurile compensatorii absolvite de titularul cardului profesional european se includ în dosarul IMI.

(5) Datele cu caracter personal incluse în dosarul IMI pot fi prelucrate atât timp cât este necesar pentru procedura de recunoaștere în sine și ca dovadă a recunoașterii sau a transmiterii declarației solicitate la [art. 35³](#). Autoritățile competente asigură titularului unui card profesional european dreptul de a cere în orice moment și fără costuri care să încumbe respectivului titular rectificarea datelor incorecte sau incomplete sau ștergerea și blocarea dosarului IMI respectiv. Titularul este informat cu privire la acest drept la momentul emiterii cardului profesional european și i se readuce la cunoștință la fiecare doi ani. Această readucere la cunoștință se face automat prin intermediul IMI dacă solicitarea inițială pentru cardul profesional european a fost făcută online sau prin alte mijloace.

În cazul unei solicitări de ștergere a unui dosar IMI aferent unui card profesional european emis în scopul stabilirii sau al prestării temporare și ocazionale de servicii în temeiul [art. 35⁴](#), autoritățile competente române în calitate de autorități competente ale statului membru gazdă eliberează titularului de calificări profesionale un titlu care atestă recunoașterea calificărilor sale profesionale.

(6) În legătură cu prelucrarea datelor personale din cardul profesional european și din toate dosarele IMI, autoritățile competente române se consideră operatori în sensul normelor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

(7) Fără a se aduce atingere alin. (3), autoritățile competente române în calitate de autorități din statul membru gazdă asigură posibilitatea angajatorilor, clienților, pacienților, autorităților publice și altor părți interesate de a verifica autenticitatea și valabilitatea unui card profesional european prezentat lor de către titularul cardului.

#M10

ART. 35¹²

Dispozițiile prezentului capitol se aplică pentru eliberarea cardului profesional și pentru profesiile reglementate de medic, medic dentist, farmacist, asistent medical generalist, moașă, medic veterinar și arhitect.

#M10

CAPITOLUL IV³

Recunoașterea experienței profesionale

#M10

ART. 35¹³

(1) În România, accesul sau exercitarea uneia dintre activitățile enumerate în [anexa IV](#) la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 255 din 30 septembrie 2005, necesită ca dovadă suficientă a cunoștințelor și aptitudinilor exercitarea în prealabil a acelei activități într-un alt stat membru în conformitate cu [art. 35¹⁵](#).

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) sunt cuprinse în următoarele liste:

a) Lista I "Grupe care intră sub incidența Directivei 64/427/CEE, astfel cum a fost modificată prin Directiva 69/77/CEE, și a directivelor 68/366/CEE și 82/489/CEE";

b) Lista II "Grupe care intră sub incidența Directivei 75/368/CEE, activități prevăzute la art. 5 alin. (1); Directivei 75/369/CEE, art. 6: în cazul în care activitatea este considerată a fi de natură industrială sau meșteșugărească; Directivei 82/470/CEE, art. 6 alin. (1) și (3)";

c) Lista III "Directivile 64/222/CEE; 68/364/CEE; 68/368/CEE; 75/368/CEE, art. 7; 75/369/CEE, art. 5; 70/523/CEE; 82/470/CEE, art. 6 alin. (2)".

(3) Autoritatea competentă care acordă acces la exercitarea activităților de la alin. (2) pe baza recunoașterii experienței profesionale este Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(4) Procedura de acordare a accesului la exercitarea activităților pe baza recunoașterii experienței profesionale, precum și activitățile cuprinse în listele prevăzute la alin. (2) se detaliază prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice*).

(5) Recunoașterea experienței profesionale pentru activitățile de la alin. (2) permite cetățenilor români, precum și cetățenilor statelor membre ale UE, SEE sau din Confederația Elvețiană care au dobândit experiență profesională într-un alt stat membru să exercite aceeași activitate în România.

#CIN

*) A se vedea:

- [Ordinul](#) ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 134/2016 privind aprobarea Procedurii de atestare a pregătirii și experienței profesionale în scopul recunoașterii experienței profesionale dobândite pe teritoriul României de persoanele care doresc să exercite pe teritoriul unui alt stat membru al UE, SEE sau Confederației Elvețiene activitățile cuprinse în [anexa IV](#) la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale;

- [Ordinul](#) ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 695/2016 privind aprobarea Procedurii de acordare a accesului, pe baza recunoașterii automate a experienței profesionale, pentru persoanele care doresc să exercite în România activitățile cuprinse în [anexa IV](#) la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale.

#M10

ART. 35¹⁴

(1) Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, prin agențiile județene/a municipiului București pentru plăți și inspecție socială, aflate în subordinea Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, eliberează, la cerere, atestate persoanelor care doresc să desfășoare activități, în mod independent sau ca salariați, pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, dacă acestea îndeplinesc cerințele prevăzute [art. 35¹⁵](#).

(2) Procedura de acordare a atestatelor, precum și activitățile cuprinse în listele prevăzute la [art. 35¹³](#) alin. (2) se detaliază prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice*).

(3) Atestarea pregătirii și experienței profesionale prevăzută la alin. (2) se acordă în scopul recunoașterii experienței profesionale dobândite pe teritoriul României de către cetățenii români sau de către cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, SEE sau din Confederația Elvețiană, care doresc să exercite aceeași activitate în mod independent sau ca salariați pe teritoriul unui alt stat membru al UE.

#CIN

*) A se vedea [Ordinul](#) ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice nr. 134/2016 privind aprobarea Procedurii de atestare a pregătirii și experienței profesionale în scopul recunoașterii experienței profesionale dobândite pe teritoriul României de persoanele care doresc să exercite pe teritoriul unui alt stat membru al UE, SEE sau Confederației Elvețiene activitățile cuprinse în [anexa IV](#) la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale.

#M10

ART. 35^{15*})

(1) În cazul activităților incluse în lista I prevăzută la [art. 35¹³](#) alin. (2) lit. a), exercitarea în prealabil a activității pentru care se solicită drept de ocupare trebuie să îndeplinească una din următoarele condiții:

a) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de șase ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru;

b) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat pentru activitatea în cauză o formare prealabilă de cel puțin trei ani. Formarea profesională trebuie atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

c) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat pentru activitatea în cauză o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

d) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a exercitat activitatea în cauză și ca salariat pe o perioadă de cel puțin cinci ani, cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii/ocupații într-un stat membru;

e) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de cinci ani consecutivi, într-o funcție superioară, iar solicitantul a avut pe o perioadă de cel puțin trei ani sarcini tehnice și a fost responsabil pentru cel puțin un departament al întreprinderii. În acest caz solicitantul dovedește că a urmat pentru activitatea în cauză o formare profesională prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.

(2) În cazul activităților incluse în lista II prevăzută la [art. 35¹³](#) alin. (2) lit. b), exercitarea în prealabil a activității pentru care se solicită drept de ocupare trebuie să îndeplinească una din următoarele condiții:

a) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de cinci ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru;

b) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În această situație solicitantul trebuie să dovedească că a urmat pentru activitatea în cauză o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

c) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de patru ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă ori echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

d) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent ori în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a exercitat activitatea în cauză și ca salariat pe o perioadă de cel puțin cinci ani cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru;

e) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de cinci ani consecutivi ca salariat cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin trei ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

f) exercitarea în prealabil a activității în cauză a avut loc pe o perioadă de șase ani consecutivi, cu titlu salariat, cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă de cel puțin doi ani, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.

În cazurile prevăzute la lit. a) și d), activitatea pentru care se solicită drept de acces nu trebuie să fi fost încheiată cu mai mult de 10 ani înainte de data prezentării dosarului complet al persoanei în cauză autorității competente.

(3) În cazul activităților incluse în lista III prevăzută la [art. 35¹³](#) alin. (2) lit. c), exercitarea în prealabil a activității pentru care se solicită drept de ocupare trebuie să îndeplinească una dintre următoarele condiții:

a) a avut loc pe o perioadă de trei ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru;

b) a avut loc pe o perioadă de doi ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă ori echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză, o formare prealabilă, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent;

c) a avut loc pe o perioadă de doi ani consecutivi, cu titlu independent sau în calitate de director de întreprindere cu normă întreagă ori echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a exercitat activitatea în cauză cu titlu salariat pe o perioadă de cel puțin trei ani cu normă întreagă sau echivalent parțial al respectivei profesii într-un stat membru;

d) a avut loc pe o perioadă de trei ani consecutivi ca salariat cu normă întreagă. În acest caz solicitantul trebuie să dovedească că a urmat, pentru activitatea în cauză o formare prealabilă, atestată printr-un certificat recunoscut de statul membru sau considerată pe deplin valabilă de către un organism profesional competent.

În cazurile prevăzute la lit. a) și c), această activitate nu trebuie să fi fost încheiată cu mai mult de 10 ani înainte de data prezentării dosarului complet al solicitantului în cauză autorității competente.

(4) Dispozițiile [art. 32¹](#) nu se aplică în cazul recunoașterii experienței profesionale în baza alin. (1), (3) și (5).

#CIN

*) A se vedea și [art. V](#) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2015 (**#M10**), articol reprodus în nota 2 de la sfârșitul textului actualizat.

#B

CAPITOLUL V

Dispoziții și proceduri privind titlurile de formare profesională românești

ART. 36

(1) Cetățenii români sau cetățenii unui stat membru, deținători ai unui titlu oficial de calificare român, care vor să dovedească, pentru a se putea stabili într-un stat membru, că au exercitat efectiv și legal o profesie reglementată în România în decursul unei anumite perioade, adresează o cerere în acest sens autorităților române. Autoritatea română competentă eliberează solicitantului o adeverință, care reprezintă o dovadă suficientă a acestui fapt.

(2) Autoritățile române competente prevăzute în [anexa nr. 3](#), în temeiul prevederilor [art. 1](#) alin. (2), atestă faptul că un titlu de calificare român, obținut de cetățenii români sau de cetățenii altui stat membru, îndeplinește condițiile pentru a le permite accesul la exercitarea unei profesii reglementate în România. Această atestare se bazează pe documentele de formare profesională eliberate de conducerea universităților, a instituțiilor de învățământ superior, a altor unități de învățământ sau autorități competente.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

#M4

ART. 37

(1) Autoritățile române competente prevăzute în [anexa nr. 3](#) vor lua măsurile necesare pentru aplicarea prezentei legi, informând în acest sens Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, desemnat coordonator național.

#M10

(1¹) Atribuțiile coordonatorului național sunt următoarele:

- a) să promoveze o aplicare uniformă a prezentei legi;
- b) să colecteze toate informațiile relevante pentru punerea în aplicare a prezentei legi, precum cele privind condițiile de acces la profesiile reglementate în statele membre;
- c) să examineze sugestiile referitoare la cadrele comune de formare și la testele comune de formare;
- d) să facă schimb de informații și de bune practici în scopul optimizării dezvoltării profesionale continue în statele membre;
- e) să facă schimb de informații și de bune practici privind aplicarea măsurilor compensatorii prevăzute la [art. 11](#);
- f) să avizeze proiectele de acte normative, pe aspectele ce țin de reglementarea de noi profesii, pentru a constata dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute la [art. 3](#) alin. (6);
- g) să comunice Comisiei Europene, pe baza datelor și informațiilor transmise de autoritățile competente, la fiecare 2 ani, un raport privind aplicarea prezentei legi și a dispozițiilor legale privind formarea, exercitarea și recunoașterea calificărilor profesionale pentru profesiile de medic, medic dentist, farmacist, moașă, asistent medical generalist, medic veterinar și arhitect, care cuprinde date statistice cu privire la deciziile de recunoaștere adoptate și o descriere a principalelor aspecte problematice. Cu începere de la 18 ianuarie 2016, rezumatul statistic al deciziilor adoptate cuprinde informații detaliate privind numărul și tipurile de decizii luate, inclusiv tipurile de decizii privind accesul parțial luate de autoritățile competente și o descriere a principalelor probleme rezultate din aplicarea procedurilor de recunoaștere.

(2) Autoritățile române prevăzute în [anexa nr. 3](#) fac parte din Sistemul informatic pentru piață internă - IMI - și duc la îndeplinire obligațiile prevăzute în acest sens. Autoritățile competente române fac schimb de informații cu autoritățile competente din alte state membre referitoare la măsuri disciplinare ori sancțiuni penale impuse sau orice alte circumstanțe specifice grave care pot avea consecințe asupra desfășurării activităților în temeiul prezentei legi, asigurând respectarea normelor privind protecția datelor cu caracter personal și confidențialitatea.

#M3

(3) Autoritățile competente din România și din statele membre fac schimb de informații privind sancțiunile disciplinare sau penale care au fost aplicate ori privind alte fapte specifice grave care pot avea consecințe asupra exercitării activităților specifice, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și cu respectarea obligației de confidențialitate.

(4) Autoritățile competente române, atunci când România este stat membru de origine, examinează veridicitatea faptelor și decid cu privire la natura și amploarea investigațiilor pe care trebuie să le realizeze și comunică statului membru gazdă concluziile rezultate din informațiile transmise.

(5) Autoritățile competente din România și din celelalte state membre, organismele și alte persoane juridice asigură confidențialitatea informațiilor transmise.

#M10

ART. 37¹

(1) Centrul Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor este centrul de asistență din România a cărui sarcină este de a furniza cetățenilor și centrelor de asistență din celelalte state membre asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale, inclusiv informații privind legislația națională care reglementează profesiile și exercitarea acestora, legislația în domeniul muncii și asigurărilor sociale și, după caz, normele de deontologie.

(2) Centrul de asistență din România furnizează asistență cetățenilor în exercitarea drepturilor conferite de prezenta lege, după caz, în cooperare cu centrul de asistență din statul membru de origine și autoritățile competente și punctul de contact unic electronic, prevăzut de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009](#) privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 68/2010](#).

(3) Orice autoritate competentă din România cooperează pe deplin cu Centrul de asistență din România și, dacă este cazul, din statul membru de origine sau centrele de asistență din alte state membre și oferă, la cererea acestor centre de asistență, toate informațiile relevante cu privire la cazurile individuale, cu respectarea normelor de protecție a datelor, în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și respectarea obligației de confidențialitate.

(4) Centrul de asistență din România, prevăzut la alin. (1), informează Comisia Europeană, la solicitarea acesteia, cu privire la rezultatul anchetelor în care este implicat, în termen de două luni de la primirea acestei cereri.

#M10

ART. 37²

(1) Autoritățile competente române informează autoritățile competente din toate celelalte state membre cu privire la un profesionist cărui a s-a restrâns sau interzis de către autoritățile sau instanțele judecătorești naționale să desfășoare, pe teritoriul României, chiar și cu caracter temporar, următoarele activități profesionale, în întregime sau în parte:

a) activități care au implicații în ceea ce privește siguranța pacienților, atunci când profesionistul exercită o profesie reglementată în România;

b) activități legate de educarea minorilor, inclusiv îngrijirea copiilor și educarea copiilor de vârstă mică, atunci când profesionistul exercită o profesie reglementată în România.

(2) Autoritățile competente transmit informațiile prevăzute la alin. (1) prin alertă în cadrul IMI cel târziu în termen de trei zile de la data adoptării deciziei de restrângere sau interdicere, în întregime sau în parte, a exercitării unei activități profesionale de către profesionistul în cauză. Aceste informații se limitează la următoarele:

a) identitatea profesionistului;

b) profesia în cauză;

c) informații cu privire la autoritatea sau instanța judecătorească care adoptă hotărârea privind restrângerea ori interdicția;

d) sfera de aplicare a restricției sau interdicției; și

e) perioada în cursul căreia se aplică restricția sau interdicția.

(3) Cel târziu în termen de trei zile de la data adoptării hotărârii instanței, autoritățile competente române interesate informează autoritățile competente ale tuturor celorlalte state membre, prin alertă în cadrul IMI, despre identitatea profesioniștilor care au solicitat recunoașterea unei calificări și în cazul cărora instanțele au constatat ulterior că au făcut uz, în acest context, de titluri falsificate de calificare profesională.

(4) Prelucrarea datelor cu caracter personal se realizează în conformitate cu normele legale în vigoare.

(5) Autoritățile competente române trebuie să informeze, fără întârziere, autoritățile din toate statele membre atunci când expiră o interdicție sau o restricție prevăzută la alin. (1). În acest scop, autoritatea competentă română care furnizează informațiile în conformitate cu alin. (1) trebuie, de asemenea, să indice data expirării și orice altă schimbare ulterioară respectivei date.

(6) Autoritățile competente române trebuie să informeze, în scris, profesioniștii cu privire la care se trimit alerte altor state membre cu privire la deciziile în ceea ce privește alertele, în același timp cu alerta în sine, să acorde acestora posibilitatea de a contesta decizia în conformitate cu legislația națională sau de a solicita rectificarea unor astfel de decizii și au posibilitatea de a obține despăgubiri legate de orice prejudiciu cauzat prin alerte false trimise altor state membre, iar, în astfel de cazuri, decizia privind alerta poate conține precizarea că face obiectul unor proceduri inițiate de către profesionist.

(7) Datele privind alertele pot fi prelucrate în sistemul IMI atât timp cât sunt valabile. Alertele vor fi șterse în termen de trei zile de la data adoptării deciziei de revocare ori de la expirarea interdicției sau restricției prevăzute la alin. (1).

#M10

ART. 37^A3

(1) Centrul de asistență prevăzut la [art. 37^A1](#) și autoritățile competente prevăzute la [art. 3](#) alin. (4) transmit, spre a asigura accesul online, punctului de contact unic electronic, prevăzut de [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2009](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 68/2010](#), următoarele informații care sunt actualizate în mod regulat de Centrul de asistență și autoritățile competente:

a) lista tuturor profesiilor reglementate în România, inclusiv datele de contact ale autorităților competente pentru fiecare profesie reglementată și ale centrelor de asistență prevăzute la [art. 37^A1](#);

b) lista profesiilor reglementate pentru care este disponibil un card profesional european, funcționarea cardului respectiv, inclusiv toate taxele aferente de plătit de către profesioniști și autoritățile competente pentru eliberarea cardului;

c) lista profesiilor prevăzute în [anexa nr. 8](#);

d) cerințele și procedurile prevăzute la [art. 30^A1](#), [art. 34](#), [art. 35^A4](#) și [art. 37](#), inclusiv toate tarifele aferente care trebuie plătite de către cetățeni și documentele care trebuie depuse de către cetățeni la autoritățile competente;

e) detalii cu privire la modalitatea de a contesta, în temeiul normelor legale în vigoare, deciziile autorităților competente adoptate în baza prezentei legi.

(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) se furnizează de o manieră clară și cuprinzătoare pentru utilizatori, sunt ușor accesibile de la distanță și prin mijloace electronice și se actualizează permanent.

(3) Oricărei solicitări de informații adresate punctului de contact unic electronic prevăzut la alin. (1) trebuie să i se răspundă în cel mai scurt timp posibil.

(4) Autoritățile competente române și Comisia Europeană iau măsuri pentru a încuraja punctele de contact unice electronice să pună la dispoziție informațiile prevăzute la alin. (1) în alte limbi oficiale ale Uniunii și cooperează între ele și cu Comisia Europeană în scopul punerii în aplicare a alin. (1), (2) și (3).

(5) Centrul de asistență prevăzut la [art. 37^A1](#) și autoritățile competente prevăzute la [art. 3](#) alin. (4) adoptă măsurile necesare pentru ca toate cerințele, procedurile și formalitățile legate de accesul la aspecte reglementate de prezenta lege să poată fi îndeplinite cu ușurință, de la distanță și prin mijloace electronice, inclusiv prin punctului de contact unic electronic. Autoritățile competente pot să solicite, ulterior, copii certificate, numai în cazul în care există îndoieli justificate și atunci când este strict necesar.

(6) Prevederile alin. (5) nu se aplică pentru desfășurarea unei perioade de adaptare sau a unei probe de aptitudini prevăzute la [art. 11](#).

(7) În cazul în care se justifică solicitarea de către autoritățile competente a semnăturilor electronice avansate prevăzute de legislația în vigoare, pentru îndeplinirea procedurilor prevăzute la alin. (4), acestea sunt acceptate. Autoritățile competente acceptă semnături electronice și asigură mijloace tehnice pentru prelucrarea documentelor cu "semnătură electronică extinsă bazată pe un certificat calificat", conform normelor legale în vigoare.

(8) Toate procedurile se desfășoară în conformitate cu prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 68/2010](#), iar termenele procedurale prevăzute la [art. 34](#) și [art. 35^A4](#), încep în momentul în care un cetățean a depus o cerere sau orice document lipsă prin punctul de contact unic electronic sau direct la autoritatea competentă relevantă. Solicitățile de copii certificate prevăzute la alin. (5) nu sunt considerate drept solicitare de documente lipsă.

#M3

ART. 38

[Anexele nr. 1 - 8](#) fac parte integrantă din prezenta lege.

#B

ART. 39

[Anexele](#) pot fi modificate sau completate prin hotărâre a Guvernului.

#CIN

NOTE:

1. Reproducem mai jos prevederile mențiunii privind transpunerea normelor comunitare din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2007](#) (#M3).

#M3

"Prezenta ordonanță de urgență transpune dispozițiile [art. 1 - 15](#) și ale [art. 50 - 59](#) din Directiva Consiliului 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale conform sistemului general european de recunoaștere, în condițiile exercitării libertății de stabilire și a libertății de prestare a serviciilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 255 din 30 septembrie 2005."

#CIN

2. Reproducem mai jos prevederile [art. V](#), precum și ale mențiunii privind transpunerea normelor comunitare din [Ordonanța Guvernului nr. 43/2015](#) (#M10).

#M10

"ART. V

(1) Prevederile [alin. \(1\)](#) al [art. 35^A15](#) transpun [art. 17](#) din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al

Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30.09.2005, cu modificările și completările ulterioare, care se menționează în atestatul prevăzut la [art. 35^14](#).

(2) Prevederile [alin. \(2\)](#) al [art. 35^15](#) transpun [art. 18](#) din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30.09.2005, cu modificările și completările ulterioare, care se menționează în atestatul prevăzut la [art. 35^14](#).

(3) Prevederile [alin. \(3\)](#) al [art. 35^15](#) transpun prevederile [art. 19](#) din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30.09.2005, cu modificările și completările ulterioare, care se menționează în atestatul prevăzut la [art. 35^14](#)."

#M10

*

"Prezenta ordonanță transpune [art. 1](#) pct. 1 - 21a, pct. 38 - 53 și [art. 3](#) din Directiva 2013/55/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 noiembrie 2013 de modificare a [Directivei 2005/36/CE](#) privind recunoașterea calificărilor profesionale și a [Regulamentului \(UE\) nr. 1024/2012](#) privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne («Regulamentul IMI»)."

#M10

ANEXA 1

LISTA

activităților care nu intră sub incidența prezentei legi

1. Activitățile persoanelor independente și ale intermediarilor care lucrează în domeniul comerțului și al distribuției de produse toxice; activitățile, comerțul și distribuția de produse toxice, activitățile care implică utilizarea profesională a acestor produse, inclusiv activitățile intermediarilor;

2. Activitățile de agent de asigurări și de broker de asigurări.

#M10

ANEXA 2

LISTA

profesiilor reglementate în România

A. Profesiile reglementate care necesită cel puțin 3 ani de studii superioare:

1. auditor financiar;

2. avocat;

3. consilier în proprietate industrială;

4. expert contabil;

5. contabil autorizat;

6. consultant fiscal;

7. cadru didactic învățământ preuniversitar (funcții didactice: profesor, profesor de sprijin/itinerant, profesor documentarist, profesor kinetoterapeut, profesor pentru învățământ preșcolar/educator/educatoare, profesor pentru învățământ primar, profesor preparator nevăzător, profesor psiholog școlar, profesor-antrenor/antrenor, profesor-educator, profesor-logoped/logoped, profesor-psihopedagog);

8. cadru didactic învățământ superior (funcții didactice: asistent universitar, lector universitar/șef de lucrări, conferențiar universitar, profesor universitar);

9. verficator de proiect atestat;

10. expert tehnic atestat;

11. responsabil tehnic cu execuția;

12. auditor energetic pentru clădiri;

13. diriginte de șantier;

14. urbanist;

15. practician în insolvență;

16. restaurator;

17. interpret și traducător autorizat;

18. psiholog (inclusiv alte persoane atestate în psihoterapie, psihopedagogie specială sau psihologie judiciară - evaluarea comportamentului simulat prin tehnică poligraf);

19. biochimist în sistemul sanitar;

20. biolog în sistemul sanitar;

21. *chimist în sistemul sanitar;*
22. *asistent medical;*
23. *tehnician dentar;*
24. *asistent social;*
25. *asistent veterinar;*
26. *consilier juridic;*
27. *consilier de probațiune;*
28. *expert tehnic judiciar;*
29. *expert criminalist;*
30. *mediator;*
31. *arhivist;*
32. *interpret limbaj mimico-gestual;*
33. *evaluator autorizat;*
34. *inginer geodez;*
35. *inginer cadastru;*
36. *inginer topograf;*
37. *inginer cartograf;*
38. *inginer topograf minier;*
39. *subinginer geodez;*
40. *subinginer cadastru;*
41. *subinginer topograf;*
42. *subinginer cartograf;*
43. *subinginer topograf minier;*
44. *ofițer topograf;*
45. *ofițer artilerie (cu adeverința de echivalare a studiilor în domeniul topografiei și cadastrului funciar);*
46. *ofițer cartograf;*
47. *geograf cu specializarea cartografie;*
48. *greșier;*
49. *comandant;*
50. *ofițer punte secund;*
51. *șef mecanic;*
52. *ofițer mecanic secund;*
53. *pilot maritim;*
54. *pilot maritim aspirant;*
55. *ofițer punte;*
56. *ofițer mecanic;*
57. *ofițer electrician;*
58. *meteorolog aeronautic prognozist;*
59. *personal aeronautic pentru protecția navigației aeriene și telecomunicații aeronautice (PNA-TC);*
60. *inginer de recepție și control aeronave;*
61. *auditor de securitate a aviației civile;*
62. *personal tehnic aeronautic;*
63. *profesor de legislație rutieră;*
64. *conducător de atelier din domeniul reparațiilor și/sau reglărilor funcționale a vehiculelor rutiere, dezmembrării vehiculelor scoase din uz, precum și în domeniul înlocuirii de șasiuri/caroserii ale vehiculelor;*
65. *auditor de siguranță rutieră;*

#M12

66. *** Abrogat
67. *** Abrogat

#M10

68. *lector pentru pregătirea și perfecționarea profesională a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere;*
69. *inspector ITP.*

B. Profesiile reglementate pentru care durata de studii este inferioară duratei de 3 ani de studii superioare:

70. *dispecer operațiuni de zbor;*
71. *personal tehnic aeronautic;*
72. *mecanic navigant;*
73. *meteorolog aeronautic tehnician;*
74. *personal aeronautic pentru protecția navigației aeriene și telecomunicații aeronautice (PNA-TC);*
75. *pilot aeronave;*
76. *căpitan portuar;*

77. ofițer punte portuar;
78. șef mecanic portuar;
79. ofițer mecanic portuar;
80. ofițer electrician portuar;
81. ofițer punte maritim aspirant;
82. ofițer mecanic maritim aspirant;
83. ofițer electrician maritim aspirant;
84. timonier maritim;
85. motorist;
86. șef de echipaj maritim;
87. conducător de șalupă maritimă;
88. electrician;
89. fitter;
90. pompagiu;
91. șef timonier maritim;
92. ajutor ofițer mecanic;
93. pilot maritim;
94. pilot maritim aspirant;
95. căpitan fluvial categoria A;
96. căpitan fluvial categoria B;
97. timonier fluvial;
98. șef mecanic fluvial;
99. mecanic;
100. conducător de șalupă fluvială;
101. șef de echipaj fluvial;
102. marinar;
103. marinar stagiar;
104. mecanic stagiar;
105. electrician de bord;
106. inspector ITP;
107. conducător de atelier din domeniul reparațiilor și/sau reglărilor funcționale a vehiculelor rutiere, dezmembrării vehiculelor scoase din uz, precum și în domeniul înlocuirii de șasiuri/caroserii ale vehiculelor;
108. manager de transport;
109. consilier de siguranță pentru transportul rutier al mărfurilor periculoase;
110. conducător de autovehicule care transportă mărfuri periculoase;
111. conducător auto care efectuează transport rutier de mărfuri cu vehicule a căror masă maximă autorizată este mai mare de 3,5 tone;
112. conducător auto care efectuează transport rutier public de persoane;
113. conducător auto care efectuează transport rutier cu vehicule având mase și/sau dimensiuni de gabarit depășite;
114. conducător auto care efectuează transport rutier în regim de taxi;
115. instructor de conducere auto;
116. mecanic locomotivă;
117. dispecer de trafic;
118. ghid de turism;
119. detectiv particular;
120. agent de securitate;
121. șef obiectiv;
122. manager de securitate;
123. inginer sisteme de securitate;
124. director departament securitate;
125. proiectant sisteme de securitate;
126. șef formație pază și ordine;
127. inspector de securitate;
128. evaluator de risc efracție;
129. consultant de securitate; șef tură;
130. dispecer centru de alarmă;
131. agent conducători câini de serviciu;
132. agent control acces;
133. agent de securitate incinte;
134. agent gardă de corp;
135. agent de intervenție pază și ordine;
136. agent transport valori;

137. instructor în poligonul de tir;
138. instructor în poligonul de tragere;
139. artificier;
140. pirotehnist pentru focuri de artificii;
141. salvator montan;
142. tehnician veterinar;
143. asistent personal profesionist;
144. asistent personal;
145. asistent maternal;
146. asistent medical;
147. arhivar;
148. interpret și traducător autorizat;
149. scafandru;
150. bonă;
151. antrenor;
152. tehnician cadastru;
153. tehnician topograf;
154. tehnician cartograf;
155. tehnician topograf minier;
156. interpret limbaj specific persoanei cu surdocecitate;
157. monitor de schi, snowboard și sporturi de alunecare pe zăpadă.

#M10

ANEXA 3

LISTA

autorităților competente corespunzătoare fiecărei profesii reglementate în România

- A. Profesiile reglementate care necesită cel puțin 3 ani de studii superioare:
  1. Camera Auditorilor Financiari din România - auditor financiar;
  2. Uniunea Națională a Barourilor din România - avocat;
  3. Camera Națională a Consilierilor în Proprietate Industrială din România - consilier în proprietate industrială;
  4. Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați - expert contabil; contabil autorizat;
  5. Camera Consultanților Fiscali - consultant fiscal;
  6. Ministerul Educației și Cercetării Științifice - Direcția Rețeaua Școlară și Resurse Umane - cadru didactic învățământ preuniversitar (funcții didactice: profesor; profesor de sprijin/itinerant; profesor documentarist; profesor de psihodiagnoză și kinetoterapeut; profesor pentru învățământ preșcolar/educator/educatoare; profesor pentru învățământ primar; profesor preparator nevăzător; profesor psiholog școlar; profesor-antrenor/antrenor; profesor-educator; profesor-logoped/logoped; profesor-psihopedagog; profesor sociolog; consilier școlar; profesor metodist; profesor asociat; formator; mentor de dezvoltare profesională);
  7. Ministerul Educației și Cercetării Științifice - Direcția Generală Învățământ Universitar - cadru didactic învățământ superior (funcții didactice: asistent universitar; lector universitar/șef de lucrări; conferențiar universitar; profesor universitar);
  8. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - Direcția generală dezvoltare regională și infrastructură - Direcția tehnică - verificator de proiect atestat; expert tehnic atestat; auditor energetic pentru clădiri;
  9. Inspectoratul de Stat în Construcții - diriginte de șantier; responsabil tehnic cu execuția;
  10. Registrul Urbaniștilor din România - urbanist;
  11. Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România - practician în insolvență;
  12. Oficiul Național al Monumentelor Istorice - restaurator;
  13. Consiliul de Mediere - mediator;
  14. Colegiul Psihologilor din România - psiholog (inclusiv alte persoane atestate în psihoterapie, psihopedagogie specială sau psihologie judiciară - evaluarea comportamentului simulat prin tehnică poligraf);
  15. Ordinul Biochimistilor, Biologilor și Chimiștilor în Sistemul Sanitar din România - biochimist în sistemul sanitar; biolog în sistemul sanitar; chimist în sistemul sanitar;
  16. Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România - evaluator autorizat;
  17. Ordinul Tehnicienilor Dentari din România - tehnician dentar;
  18. Colegiul Național al Asistenților Sociali - asistent social;
  19. Școala Națională de Grefieri - grefier;
  20. Ministerul Justiției - consilier juridic;
  21. Ministerul Justiției - consilier de probațiune;
  22. Ministerul Justiției - expert tehnic judiciar;
  23. Ministerul Justiției - expert criminalist;

24. Ministerul Justiției - interpret și traducător autorizat;
25. Arhivele Naționale ale României - arhivist;
26. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități - interpret limbaj mimico-gestual;
27. Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară - inginer geodez; inginer cadastru; inginer topograf; inginer cartograf; inginer topograf minier; subinginer geodez; subinginer cadastru; subinginer topograf; subinginer cartograf; subinginer topograf minier; ofițer topograf; ofițer artilerie (cu adeverința de echivalare a studiilor în domeniul topografiei și cadastrului funciar); ofițer cartograf; geograf cu specializarea cartografie;
28. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor - asistent veterinar;
29. Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România - asistent medical;
30. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Aeronautică Civilă Română - profesii în domeniul transporturilor aeriene: meteorolog aeronautic prognozist; personal aeronautic pentru protecția navigației aeriene și telecomunicații aeronautice (PNA-TC); inginer de recepție și control aeronave; personal tehnic aeronautic; auditor de securitate a aviației civile;
31. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Navală Română - profesii în domeniul transporturilor maritime: comandant; ofițer punte secund; șef mecanic; ofițer mecanic secund; pilot maritim; pilot maritim aspirant; ofițer punte; ofițer mecanic; ofițer electrician;
32. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Rutieră Română - profesii în domeniul transporturilor rutiere: profesor de legislație rutieră; conducător de atelier din domeniul reparațiilor și/sau reglărilor funcționale a vehiculelor rutiere, dezmembrării vehiculelor scoase din uz, precum și în domeniul înlocuirii de șasiuri/caroserii ale vehiculelor; auditor de siguranță rutieră; auditor de evaluare de impact de siguranță rutieră; inspector de siguranță rutieră;
33. Ministerul Transporturilor - Registrul Auto Român - inspector ITP;
34. Ministerul Transporturilor - Direcția transport rutier - lector pentru pregătirea și perfecționarea profesională a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere;

B. Profesiile reglementate pentru care durata de studii este inferioară duratei de 3 ani de studii superioare:

35. Ministerul Justiției - interpret și traducător autorizat;
36. Arhivele Naționale - arhivar;
37. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități - interpret limbaj specific persoanei cu surdocecitate;
38. Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția arme, explozivi și substanțe periculoase - instructor în poligonul de tir; artificier; pirotehnist pentru focuri de artificii;
39. Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară - tehnician cadastru; tehnician topograf; tehnician cartograf; tehnician topograf minier;
40. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor - tehnician veterinar;
41. Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România - asistent medical;
42. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Aeronautică Civilă Română - profesii în domeniul transporturilor aeriene: dispecer operațiuni de zbor; personal tehnic aeronautic; mecanic navigant; pilot aeronave; meteorolog aeronautic tehnician; personal aeronautic pentru protecția navigației aeriene și telecomunicații aeronautice PNA-TC;
43. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Navală Română - profesii în domeniul transporturilor maritime, maritime portuare și fluviale: căpitan portuar; ofițer punte portuar; șef mecanic portuar; ofițer mecanic portuar; ofițer electrician portuar; ofițer punte maritim aspirant; ofițer mecanic maritim aspirant; ofițer electrician maritim aspirant; timonier maritim; motorist; șef de echipaj maritim; conducător de șalupă maritimă; electrician; fitter; pompagiu; șef timonier maritim; ajutor ofițer mecanic; pilot maritim; pilot maritim aspirant; căpitan fluvial categoria A; căpitan fluvial categoria B; timonier fluvial; șef mecanic fluvial; mecanic; conducător de șalupă fluvială; șef de echipaj fluvial; marinar; marinar stagiar; mecanic stagiar; electrician de bord;
44. Ministerul Transporturilor - Autoritatea Rutieră Română - profesii în domeniul transporturilor rutiere: persoană desemnată să conducă permanent și efectiv activitatea de transport rutier; consilier de siguranță pentru transportul rutier al mărfurilor periculoase; conducător de autovehicule care transportă mărfuri periculoase; conducător auto care efectuează transport rutier de mărfuri cu vehicule a căror masă maximă autorizată este mai mare de 3,5 tone; conducător auto care efectuează transport rutier public de persoane; conducător auto care efectuează transport rutier cu vehicule având mase și/sau dimensiuni de gabarit depășite; conducător auto care efectuează transport rutier în regim de taxi; instructor de conducere auto;
45. Ministerul Transporturilor - Registrul Auto Român - inspector ITP; conducător de atelier din domeniul reparațiilor și/sau reglărilor funcționale a vehiculelor rutiere, dezmembrării vehiculelor scoase din uz, precum și în domeniul înlocuirii de șasiuri/caroserii ale vehiculelor;
46. Ministerul Transporturilor - Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară - CENAFER - profesii în domeniul transporturilor feroviare: mecanic locomotivă; dispecer de trafic;
47. Ministerul Economiei - Autoritatea Națională pentru Turism - ghid de turism;
48. Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Investigații Criminale - detectiv particular;
49. Ministerul Afacerilor Interne - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Ordine Publică - agent de securitate; șef obiectiv; manager de securitate; inginer sisteme de securitate; director departament securitate; proiectant

sisteme de securitate; șef formație pază și ordine; inspector de securitate; evaluator de risc efracție; consultant de securitate; șef tură; dispecer centru de alarmă; agent conducători câini de serviciu; agent control acces; agent de securitate incinte; agent gardă de corp; agent de intervenție pază și ordine; agent transport valori;

50. Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România - salvator montan;

51. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități - asistent personal profesionist; asistent personal;

52. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție - asistent maternal;

53. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - bonă;

54. Ministerul Apărării Naționale - Centrul de Scafandri din Constanța (Unitatea Militară 02145) - scafandru;

55. Ministerul Tineretului și Sportului - Centrul Național de Formare și Perfecționare a Antrenorilor - antrenor;

56. Ministerul Tineretului și Sportului - Federația Română de Schi Biatlon - monitor de schi, snowboard și sporturi de alunecare pe zăpadă.

#M10

ANEXA 4

LISTA

profesiilor reglementate în România care necesită cunoașterea dreptului român

1. auditor financiar;
2. consultant fiscal;
3. avocat;
4. expert contabil și contabil autorizat;
5. consilier juridic;
6. consilier în proprietate industrială;
7. consilier de probațiune.

#M10

ANEXA 5 *** Abrogată

#M3

ANEXA 6

LISTA

ciclurilor de formare cu o structură specială în sensul [art. 18](#) lit. c) din lege

În Regatul Unit:

Cicluri reglementate care conduc la obținerea calificărilor acreditate ca "National Vocational Qualifications" (NVQ) sau acreditate în Scoția ca "Scottish Vocational Qualifications", la nivelurile 3 și 4 ale "National Framework of Vocational Qualifications" din Regatul Unit.

Aceste niveluri sunt definite după cum urmează:

- nivelul 3: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini variate în diverse situații, din care cea mai mare parte sunt sarcini complexe și care nu implică rutină. Se cere suficient de multă răspundere și autonomie, iar funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea supravegherea sau încadrarea altor persoane;

- nivelul 4: aptitudinea de a executa un spectru larg de sarcini complexe, tehnice sau specializate în diverse situații și care implică un grad important de răspundere personală și autonomie. Funcțiile exercitate la acest nivel presupun adesea răspundere pentru munca efectuată de alte persoane și repartizarea resurselor.

În Germania:

Următoarele tipuri de formări reglementate:

- cursuri reglementate de pregătire pentru exercitarea profesiilor de asistent tehnician [technische(r) Assistent(in)], asistent comercial [kaufmannische(r) Assistent(in)], profesii sociale (soziale Berufe) și profesia de instructor autorizat pentru tehnica respirației, pronunției și direcției [staatlich geprufter(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)], cu o durată totală de minimum 13 ani, care necesită absolvirea ciclului de învățământ liceal (mittlerer Bildungsabschluss) și care includ:

- fie minimum 3 ani de formare profesională la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen, eventual completați cu un ciclu de specializare de unu sau 2 ani, finalizat cu un examen;

- fie cel puțin 2 ani și jumătate la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin 6 luni sau un stagiu profesional de cel puțin 6 luni într-o instituție autorizată;

- fie cel puțin 2 ani la o școală de specialitate (Fachschule), finalizați cu un examen și completați cu o practică profesională de cel puțin un an sau un stagiu profesional de cel puțin un an într-o instituție autorizată;

- cursuri reglementate pentru profesiile de tehnician [Techniker(in)], economist de întreprindere [Betriebswirt(in)], designer [Gestalter(in)] și asistent familial licențiați de stat [Familienpfleger(in)], cu o durată totală de minimum 16 ani, o condiție prealabilă fiind absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu sau o formare echivalentă (cu o durată minimă de 9 ani), precum și absolvirea unui ciclu de formare la o școală profesională (Berufsschule) de minimum 3 ani și care să includă, după încheierea a cel puțin 2 ani de practică profesională, o formare la cursuri de zi de cel puțin 2 ani sau o formare la fără frecvență cu o durată echivalentă;

- formări reglementate și formare continuă reglementată, cu o durată totală de minimum 15 ani, care presupun, în general, absolvirea ciclului de învățământ obligatoriu (cu o durată de minimum 9 ani) și o pregătire profesională absolvită (de regulă de 3 ani) și care include, în general, cel puțin 2 ani de practică profesională (3 ani în majoritatea cazurilor), precum și un examen în cadrul formării continue pentru pregătirea căruia sunt luate, în general, măsuri de formare suplimentare, fie în paralel cu practică profesională (cel puțin 1.000 de ore) sau la cursuri de zi (cel puțin un an).

În Olanda:

Următoarele formări reglementate:

- formări reglementate cu o durată de cel puțin 15 ani, care presupun absolvirea a 8 ani de învățământ primar urmați de 4 ani de învățământ liceal general (MAVO) sau de învățământ liceal profesional pregătitor (VBO) ori de învățământ liceal general de un nivel superior, la care se adaugă 3 sau 4 ani de formare într-o instituție de învățământ liceal profesional (MBO), finalizată cu un examen;

- formări reglementate cu o durată totală de cel puțin 16 ani, care presupun absolvirea a 8 ani de învățământ primar urmați de 4 ani de învățământ de un nivel cel puțin egal celui profesional pregătitor (VBO) sau de învățământ liceal general de un nivel superior, la care se adaugă cel puțin 4 ani de formare profesională în ucenicie, incluzând o pregătire teoretică într-o instituție de cel puțin o zi pe săptămână și, pentru restul săptămânii, o formare practică într-un centru de formare practică sau întreprindere, finalizată cu un examen de absolvire de nivel 2 sau 3.

În Austria:

- formările efectuate în instituții de învățământ profesional superior (Berufsbildende höhere Schulen) și instituții de învățământ superior în domeniul agriculturii și silviculturii (Höhere land-und forstwirtschaftliche Lehranstalten), incluse fiind și cele de un tip particular (einschliesslich des Sonderformen), ale căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și administrative. Aceste formări au o durată de cel puțin 13 ani și includ o formare profesională de 5 ani, finalizate printr-un examen de absolvire a cărui reușită reprezintă dovada unei competențe profesionale;

- formări efectuate în școlile de meșteri artizani (Meisterschulen), cursuri de meșteri artizani (Meisterklassen), școlile destinate formării meșterilor artizani în sectorul industrial (Werkmeisterschulen) sau școlile destinate formării artizanilor în domeniul construcțiilor (Bauhandwekerschulen), ale căror structură și nivel sunt determinate de dispoziții juridice, de reglementare și administrative. Aceste formări au o durată totală de cel puțin 13 ani, incluzând 9 ani de școlarizare obligatorie, urmați fie de cel puțin 3 ani de formare profesională într-o școală specializată, fie de cel puțin 3 ani de formare în alternanță într-o întreprindere și într-o instituție de învățământ profesional (Berufsschule), finalizați în cele două cazuri printr-un examen și completate cu absolvirea unei formări de cel puțin un an într-o școală de meșteri artizani (Meisterschule), un curs de meșteri artizani (Meisterklasse), o școală destinată formării de maiștri artizani în sectorul industrial (Werkmeisterschule) sau o școală destinată formării artizanilor în domeniul construcțiilor (Bauhandwerkerschule).

În cea mai mare parte a cazurilor durata totală a formării este de cel puțin 15 ani, incluzând perioade de experiență profesională care fie precedă ciclurile de formare din cadrul instituțiilor (cu frecvență), fie sunt însoțite de o formare la fără frecvență (de cel puțin 960 de ore).

#M3

ANEXA 7

LISTA

actelor prevăzute de art. 34 alin. (2) din lege

a) Dovada naționalității persoanei în cauză

b) Copie de pe atestatele de competență profesională sau de pe titlul de calificare care asigură accesul la profesia în cauză și, după caz, atestarea experienței profesionale a persoanei în cauză.

Autoritățile competente române pot invita solicitantul să furnizeze informații privind formarea sa, astfel încât să poată stabili o eventuală diferență substanțială față de formarea națională necesară, definită potrivit art. 11 alin. (1¹) din prezenta lege. În cazul în care solicitantul nu este în măsură să furnizeze respectivele informații, autoritatea competentă română se adresează punctului de contact, autorității competente sau oricărui alt organism competent al statului membru de origine.

c) În cazul recunoașterii experienței profesionale, o atestare privind natura și durata activității, eliberată de autoritatea sau organismul competent al statului membru de origine ori al statului membru de proveniență.

d) Autoritatea competentă română, care condiționează accesul la o profesie reglementată de prezentarea unor dovezi privind caracterul onorabil, moral sau absența unei situații de faliment ori care suspendă sau interzice exercitarea unei profesii în caz de eroare profesională gravă ori de infracțiune penală, acceptă ca dovadă suficientă pentru cetățenii statelor membre care doresc să exercite respectiva profesie pe teritoriul României prezentarea unor documente eliberate de autoritățile competente ale statului membru de origine sau de proveniență, din care rezultă că respectivele cerințe sunt îndeplinite. Atunci când România este stat de origine sau de proveniență, autoritățile competente române eliberează aceste documente în termen de două luni.

Atunci când nu sunt eliberate de autoritățile competente ale statului membru de origine sau de proveniență, documentele menționate la primul paragraf se înlocuiesc cu o declarație sub jurământ - sau, în statele membre în care nu există un astfel de jurământ, de o declarație solemnă - făcută de persoana în cauză în fața unei autorități judiciare ori administrative competente sau, după caz, în fața unui notar ori a unui organism profesional calificat al statului membru de origine sau de proveniență, care eliberează un certificat ce atestă respectivul jurământ ori respectiva declarație solemnă.

e) Atunci când autoritățile române solicită cetățenilor români, pentru a avea acces la o profesie reglementată, un document privind sănătatea fizică sau psihică a solicitantului, acceptă ca dovadă suficientă pentru cetățenii statelor membre care doresc să exercite respectiva profesie pe teritoriul României prezentarea documentului solicitat în statul membru de origine. Atunci când statul membru de origine nu solicită un astfel de document, autoritățile române acceptă un certificat eliberat de o autoritate competentă a respectivului stat. Atunci când România este stat de origine sau de proveniență, autoritățile competente române eliberează aceste documente în termen de două luni.

f) Atunci când autoritățile române solicită cetățenilor români, pentru a avea acces la profesia reglementată:
- o dovadă a situației financiare a solicitantului;
- dovada că solicitantul este asigurat împotriva riscurilor pecuniare care decurg din răspunderea profesională în conformitate cu dispozițiile legale și de reglementare în vigoare în statul membru gazdă în ceea ce privește termenii și extinderea acestei garanții,
acceptă ca dovadă suficientă pentru cetățenii statelor membre care doresc să exercite respectiva profesie pe teritoriul României un certificat în acest sens, eliberat de băncile și întreprinderile de asigurare dintr-un alt stat membru.

#M10

g) în cazul în care autoritățile competente o solicită tuturor persoanelor care doresc să obțină dreptul de exercitare a profesiei reglementate, o atestare de confirmare a inexistenței unor suspendări temporare sau definitive ale dreptului de exercitare a profesiei ori a unor condamnări penale.

#M3

Documentele prevăzute la lit. d), e) și f) au o valabilitate de 3 luni de la data emiterii lor.

#M10

ANEXA 8

LISTA

profesiilor reglementate cărora li se aplică prevederile [art. 30¹](#) și [art. 35⁴](#)

#M3

A. Profesii care necesită cel puțin 3 ani de studii superioare (diplomă eliberată de o universitate sau de un colegiu universitar):

- a) asistent social;
- b) biolog;
- c) biochimist;
- d) chimist;
- e) psiholog;
- f) asistent medical;
- g) tehnician dentar.

B. Profesia pentru care durata de studii este inferioară duratei de 3 ani:
- asistent medical.

#B
